

PRIJATELJ

Š T E V. 7
JULIJ 1940
LETO XIV

PRILOGA: *Za pridne roke*

KLISJEJE

ENO- IN VEČBARVNE

JUGOGRAFIKA

LJUBLJANA, SV. PETRA NASIP 23

Jože Žabjek

KNJIGOVEZNICA
LJUBLJANA
DALMATINOVA 10

Najmoderneje urejena delavnica za vsa knjigoveška dela. Hitra in točna postrežba pri nizkih cenah. Izdelovanje posebnih akcidenčnih vezav po individualnih osnutkih. Trgovske knjige po naročilu, lastni črtalni stroj za vse vrste rastriranih tiskovin. Izvirne platnice za »ŽENO IN DOM«

TELEFON 24-87

Otona Ring-a tekoči lep

Syndetikon
skleji, zlepi, skita vse.

Ločeni zakon.

Gospod Levec je starejši, čisto prijeten mož. Pred dolgo leti se je ločil in je odtlej plačeval za vzgojo svojega edinega sina, ki ga je prisodilo sodišče njej. Ko je postal sin že polnoleten, je prišel h gospodu Levcu še po zadnji mesečni obrok. Gospod Levec je rekel: «Tu imaš denar, fant, in povej materi, da od danes naprej ne bom za svojega sina plačal niti pare več. Boš videl, kako bo pogledala!»

Mladenič je dobesedno povedal materi, kaj mu je naročil gospod Levec. Na to je rekla Levčeva: «Dobro! Zdaj pojdi k njemu še enkrat in mu reci, da nisi njegov sin. boš videl, kako bo pogledal!»

Pri zdravniku.

«Zelo malokrvni ste, mamica, zato vam bom predpisal uživanje železa.»

«Za pet ran božjih, gospod doktor, saj nimam zob. Še kruh težko grizem, kaj šele železo!»

Nedeljski lovec.

Gospoda Sirca je povabil gospod Jenko na lov na fazane. Gospod Sirec je oddal prvi strel.

«Zadel sem!» je takoj ves srečen zaklical. «Videl sem leteti pero!»

«Jaz tudi!» je menil gospod Jenko. «Ampak se je peresa fazan še držal!»

V operi.

Na trgu se srečata gospa A. in gospa B.

«Sinoči sem bila v operi.»

«In kaj ste slišali?»

«Da so šli Lipovčevi v konkurz, Grudnova pa se mislita ločiti!»

ZAHTEVAJTE ŽIMO SAMO Z ZAŠČITNO PLOMBO
STERILIZIRANO

ZADRUŽNA TOVARNA ŽIME D.D.

NAŠA ŽIMA JE
HIGIJSKO OČIŠČENA IN
STERILIZIRANA NA PARI 115°C, NE DIŠI,
JE BREZ MAŠČOBE IN FERMENTOV, PO CENI.

«PRIJATELJ» izhaja vsakega 15. v mesecu. Rokopisi se ne vračajo. Naročnina je: letno 12 števil revije «PRIJATELJ» in priloga «Za pridne roke» din 62.—. Če se plačuje v obrokih, je četrtletna naročnina din 17.—. — Odgovorni urednik Emil Podkrajšek v Ljubljani. Za prilogo «Za pridne roke» odgovarja Rija Podkrajšek. — Uredništvo in uprava v Ljubljani, Dalmatinova ul. 8/1. Tel. 21-32.

Tisk Delniške tiskarne d. d. v Ljubljani. Za tiskarno odgovoren Francè Pintar.

Zdravje in lepota

Znano je, da so premnoga izvrstna sredstva za negovanje in ohranitev lepote in zdravja, ki stanejo čisto malo denarja in časa. Toda prav zato jih ne uporabljamo — ker so preveč poceni in preveč preprosta. Je pač tako, da se gospe navdušujejo za nove metode le zato, ker so nove. Toda poleg novih sredstev, za katera tudi ne smemo biti nikoli gluhe in slepe, je veliko staroslavnilih zdravil in sredstev.

Ne bomo tu govorili o vsakdanji telovadbi, ki je osnovni pogoj zdrave lepote (to in še mnogo drugega najdete v knjigi «Dr. Margareta Raunert: Kako naj se žena neguje», ki vam je na razpolago v založbi «Žena in dom» za polovično ceno 15.— din). Pogovorimo se na tem mestu o mnogih malih in najmanjših rečeh, ki služijo lepoti in ki jih vedno in vedno pozabljam.

Namočite vsako jutro vato ali platneno krpico v mlačnem čaju in jo položite za več minut na oči. To je lahko navadni čaj, še boljši pa je kamilični.

Kadar hočete iti zvečer v družbo, pa imate za seboj utrudljiv dan, ponovite iste obkladke na oči, a dodajte čaju malo borove ali rožne vode (v drogeriji).

Obrvi in trepalnice namažite vsak večer z ricinovim oljem. To je neprekosljivo sredstvo za rast in lesk, če ga stalno uporabljate.

Umivajte si glavo vsaj vsake štiri tedne. Vselej pa si natrite kožo na glavi s toplim oljnim oljem, preden začnete z umivanjem. Toplo olje pronikne globoko v kožo, dá hrane lasnim koreninam in povzbuja obtok krvi.

Vsak dan si dobro in krepko ščetite lase (v nasprotno smer), to se pravi, v naglih, ritmičnih potezah.

Zjutraj vroča kopel ni dobra. Boljše je, če se hitro odrgnete z mrzlo vodo. Če ste zelo občutljivi, se umijte najprej s toplo vodo, potem pa se oplaknite z mlačno, hladnejšo in nazadnje s čisto mrzlo vodo. Gorka kopel zjutraj slabi, če ne morete potem daljši čas počivati. Zvečer pa je zdravilna, poživilja in olepšuje.

Jajce, citriono, malo olja ali nekaj kapelj mleka imate lahko vedno pri roki in ne boste prišli v zadrego, če boste hoteli v kratkem času doseči lepo in svežo zunanost. Maska iz jajca kožo stegne in jo osveži. Citrona kožo pobeli, olje pa jo redi, gladi in napravi voljno.

Če se hočete hitro osvežiti, pomočite brisačo v mrzlo vodo, jo dobro ožmite in si frotirajte celo telo od nog navzgor do tilnika. Nato se še na kratko, a krepko sfrotirajte s suho brisačo.

Pet minut popolnega miru v zatemnjeni sobi. Ko ležete, si denite blazino pod noge, tako da bodo ležale noge višje, kakor glava. Medtem imejte čez obraz vročo, dobro ožeto brisačo.

Če se kdaj morda vozite celo noč, pa bi bili radi hitro po prihodu sveži in

Lepota žene je v njenih zobeh

Z uporabo malo zobne kreme ODOL pritegnete, milostiva gospa, poglede vseh nase, zakaj Vaši zobje postanejo beli ko sneg. Milijoni žena vsega sveta so za svoje lepe in zdrave zobe dolžne hvalo peni zobne kreme ODOL, ki temeljito čisti, krepi dlesni in osvežuje dah.

ODOL

1 TUBA ODOL-A VELJA PO KOLIČINI IN UČINKU ZA 2.

lepi, si odrgnete celo telo z mrzlo, dobro ožeto frotirko. Potem se natrite z nekoliko kolonjske vode in malo popudrajte.

Vaši zobje bodo zelo beli, če jih večsah očistite z razredčenim superoksidom (v drogeriji!). Tudi sol je izvrstna. (Ne prepogosto, da se ne poškoduje zobna sklenina!)

Skrbno pazite na prebavo! Nečista polt in razne lepotne napake so prav pogosto posledica motenj v prebavi.

Vsak dan: Gibanje v čistem zraku.

Vsak teden: Vsaj en dan diete.

Vsak mesec: Po možnosti en cel dan počitka.

Vsako leto: Po možnosti nekaj tednov popolne sprostitve v prosti naravi.

Spanje — spanje in še enkrat spanje! Ni boljšega zdravila in ohranila lepote, kakor je spanje.

Ne razburjajte se preveč, odganjajte skrbi, ne ženite si vsega k srcu!

(Opozorjam na zgoraj omenjeno knjigo «Kako naj se žena neguje», ki jo dobite pri upravi «Žena in dom» za polovično ceno 15.— din.)

Rešitev ugank štev. 6

Križanka.

Vodoravno: 1. topol; liter. — 2. a; okititi; a. — 3. Ra; omika; j.j. — 4. one; s; vaš. — 5. kal; sat; ite. — 6. list; luna. — 7. vid; oda; (p)ega. — 8. osa; e; car. — 9. st.; kotič; no. — 10. e; koledar; m. — 11. kliti; Adela.

Navpično: 1. tarok; vosek. — 2. o; analist; l. — 3. po; Elida; ki. — 4. oko; s; kot. — 5. lim; sto; ilo. — 6. tisa; dete. — 7. lik; tla; Ida. — 8. (k)ita; n; čad. — 9. ti; yence; re. — 10. e; jatagan; l. — 11. rajši; aroma.

Izpopolnilnica.

Konjerejec, dragocen, naselje, nadležnež, Italija, medved, lastovka, otep, pustinja, Valentin —: Kjer osel leži, tam dlako pusti.

Zamenjalnica.

akt, njiva, torba, oblika, nazor, Amor, šapa, korec, eter, rast, cima; Anton Aškerc.

Posetnica.

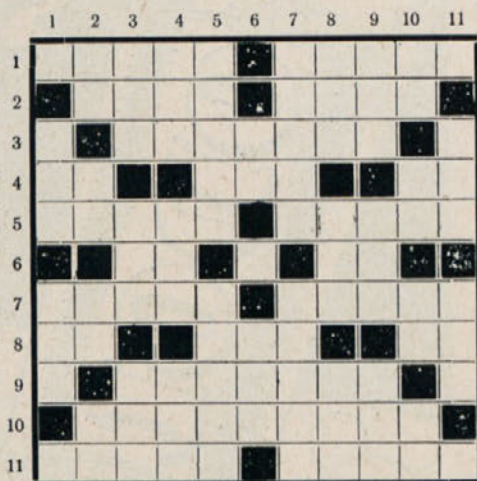
Tovarniška delavka.

Uganke štev. 7

KRIŽANKA.

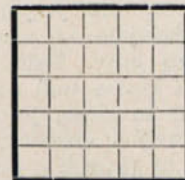
Vodoravno: 1. obrtnik; javni uradnik. — 2. pokošena trava; svetopis. ime. — 3. sogl.; četveronožec; predl. — 4. os. zaim., turški plemič; veznik. — 5. obrtnik; pijača. — 6. pritrtilnica (obr.); kvartaški izraz. — 7. v istem kraju rojeni; obrtnik. — 8. veznik; del obraza; kaz. zaimek. — 9. predlog; ki se ne vidi; predlog. — 10. mati; čisto podoben. — 11. kraj v Beli Krajini; žival.

Navpično: 1. predlog; del obraza; zver; predl., — 2. del voza; medmet; os. zaimek; os. zaimek. — 3. zdravilo; oblika glagola dajati; os. zaim. — 4. os. zaim. (obr.); žensko ime; naslov (obr.). — 5. zločinec; obrtnik. — 6. vas pri

Ljubljani; zaimek. — 7. žid. ime; pаметen. — 8. števnik; razdobje (obr.); števnik. 9. veznik; dom. žival; nikalnica. — 10. ali; predl.; kaz. zaim. (obr.). nauk (obr.). — 11. sogl.; vpraš. zaim.; moško ime; soglasnik.

MAGIČEN LIK.

Besede pomenijo: 1. zločinca; 2. sad južnega drevesa; 3. svetopis. osebo; 4. grič pri Beogradu; 5. kmeta. — Besede se berejo enako vodoravno in navpično.

VERIGA.

Besede, ki pomenijo: 1. ženo brez moža; 2. posodo za cvetlice; 3. navdušenost; 4. glas, ki se izgovarja skozi nos; 5. čas, prislov; 6. moško ime; 7. jugoslov. luko — tvorijo verigo, tako da je zadnji zlog ene besede hkrati prvi zlog naslednje.

ŠTEVILNICA.

13, 10 — 14, 10 — 11, 2, 15, 12, 3, 16 — 4, 9, 10, 12, 7 — 6, 2, 14, 7 — 1, 8, 7 (začetek narodne pesmi.)

KLJUČ.

1, 5, 6, 7, 8, 3, 16 = ženske obrtnice. 4, 9, 10, 11, 7, 12 = dobiček (tujka). 13, 10, 14, 2 = poljedelsko orodje. 12, 10, 15 = glas.

MALENKOSTI

◆ O VELIKIH LJUDEH ◆

Ko sta bila ruski car Aleksander in pruski kralj leta 1815. v Parizu, sta šla nekoč tudi inkognito na sprehod po mestu.

V množici ozkih ulic v okolici palače Royal sta tako zašla, da slednjič nista znala ne naprej ne nazaj. Zato je car nagovoril nekega dobro oblečenega gospoda in ga povprašal, kod je najkrajša pot k Tuilerijam. Vprašani je rekel, da gre tudi on tja, naj gresta z njim, če hočeta.

«Ali smem vprašati,» je nadaljeval, «s kom mi je čast...?»

«Jaz sem ruski car,» se je glasil odgovor.

Gospod se je nekoliko neverno smehljaj, meril z očmi pruskega kralja in vprašal dalje: «In kdo je drugi gospod?»

«Pruski kralj.»

Obraz Parižana je bil čedalje bolj veder in hudomušno nasmehljan, česar pa obe Veličanstvi nista opazili, zlasti ker se je mož globoko priklonil.

Zdajci si je tudi car dovolil vprašanje, komu se lahko zahvali za vljudnost.

«Oh, jaz?» je odgovoril Parižan. «Jaz sem kitajski cesar!»

Znani pisatelj komedij Nestroy je znal svoj denar spravljati med ljudi. Posledica je bila, da je živel večinoma v slabih gmotnih razmerah. Nekoč ga je prašal prijatelj:

«Kaj bi ti delal, če bi imel milijon?»

Nestroy je malo pomislil, potem pa se blaženo nasmejal:

«Dolgev!»

*

Nestroy je bil povabljen k neki gospe, ki je bila znana po svoji skoposti. Obed je bil torej pičel.

Po obedu je gospa vprašala humorista:

«Kdaj bi spet želeli obedovati pri meni, gospod Nestroy?»

«Najrajši takoj,» je odgovoril.

Kmalu nato je zbolel.

Ko je ozdravel, ga je gospa zopet povabila. Toda Nestroy je rekel služabniku, ki mu je prinesel povabilo.

«Moram se za povabilo zahvaliti; ne morem priti. Zdaj mi gre namreč že bolje, in smem že spet jesti!»

*

Bistra in dovtipna glava lahko mučen položaj takoj izpremeni v nasprotje, to je v radost in veselo razpoloženje. Abbé Voisenon je nekoč razžalil mogočnega condeškega princa. Da bi se opravičil, je šel v avdienco; ko je vstopil, mu je princ pokazal hrbet.

«Kraljevska Visokost!» je rekel Voisenon, «vesel sem, ker vidim, da ne

ravnate z menoj kot s svojim sovražnikom. Sovražniku niste nikoli pokazali hrbta!»

«Ni mogoče, dragi abbé, da bi se na vas jezil,» je dejal veliki vojskovodja. «Skleniva mir!»

*

Ko so Napoleonu predstavili predsednika najvišjega sodišča, Segniera, se je cesar začudil mladosti tega visokega uradnika in je zaklical:

«Ampak gospod moj, vi ste še zelo mladi!»

«Sire!» mu je odgovoril Segnier, «jaz sem prav toliko star, kakor ste bili vi, ko ste dobili zmago pri Marengu!»

Cesar je takoj vedel, koga ima pred seboj, in je odslej vedno ravnal z njim z velikim spoštovanjem.

*

Saški maršal Moritz je podaril življenje nekeemu vojaku, ki je bil zaradi ropa v vrednosti petih grošev obsojen na smrt. Zakaj? Zato, ker se mu je vojak dobro odrezal. Maršal ga je namreč srdito nagovoril:

«Nepridiprav! Tako daleč si prišel, da si za pet grošev postavil svoje življenje v nevarnost?»

Vojak pa se je odrezal:

«Doslej sem stavljal življenje v nevarnost za polovico teh grošev.»

Mož je imel prav, zakaj njegova vojaška mezda je znašala samo dva in pol groša na dan.

POT DO USPEHA

Dale Carnegie:

Ljudem se moramo priljubiti (Nadaljevanje.)

Ne vem, kaj je že bilo, da je stala pred okencem na pošti tako dolga vrsta. Daleč zadaj sem stal tudi jaz in čakal, da pridem počasi k okencu. Medtem sem opazoval uradnika za okencem, ki je venomer delal isto: tehtal je pisma, prodajal znamke, menjaval denar itd. Zmeraj isto delo, ki mu je bilo, kakor se mi je zdelo, danes še posebno enolično in zoprno. Premišljaj sem, ali bi ne bilo prav, če bi mu kaj prijetnega povedal in ga tako nekoliko razvedril. Ampak kaj naj mu povem? Zakaj tujemu človeku kar naglo povedati nekaj laskavega (brez prilizovanja) ni tako lahko. Hipoma mi je prišlo na um, da ima mož za okencem nenavadno lepe lase. Ko je torej tehtal moje pismo, sem mu rekel, da mu zavidam njegove lase. Najprej me je osuplo pogledal, potem se je nasmehnil in skromno rekel, da to ni več tako, kakor je bilo nekoč. Vsekakor se je čutil prijetno prizadetega, ker je tuj človek pohvalil njegove lase. Čisto gotovo je mož danes zapustil poštno okence bolj zadovoljen kakor druge dni, gotovo je zvečer pripovedoval svoji ženi o tem. Ko sem potem to pripovedoval v svoji družbi, so me vprašali, kaj sem prav za prav hotel od tega moža.

Kaj sem hotel? Moj Bog, če bomo vsi mislili samo na sebe in ne bomo nikomur z majhno pohvalo znali napraviti veselja, ne da bi pri tem takoj hoteli nekaj doseči — torej z drugimi besedami: če bomo imeli namesto srca kamen v prsih, potem ne zaslužimo nič drugega kakor neuspeh.

Res sem hotel nekaj od tega človeka za okencem, hotel sem nekaj, kar se ne da kupiti — in sem tudi dobil, zakaj za to sem prejel zadoščenje, da sem s svojo opombo za trenutek prekinil njegovo dolgočasno delo, ne da bi se on zaradi tega čutil dolžnega, da mi mora za to storiti kako uslugo.

V občevanju z ljudmi imamo vedno enako učinkovito sredstvo, ki nas z ljudmi zbližuje in nam pridobiva celo prijatelje: Daj svojemu bližnjemu vero, da je on važna osebnost. Zakaj vsak človek hoče v svoji okolici nekaj veljati, ne mara pa puhlega

prilizovanja, temveč priznanje, ki prihaja od srca. Lepa, iskrena beseda priznanja te ali one četudi slučajne odlike Vašega bližnjika osreči njega, Vam pa prinese priljubljenost in prijateljstvo.

Vsako še tako majhno priznanje, vsaka pohvala izpodbuja, Vi pa se z njo storite priljubljene. Ne varčujmo s priznanjem in pohvalo nikjer, posebno pa ne doma. Zakaj bi se obotavljali, zakaj bi ne začeli s tem čarobnim sredstvom kar doma? Saj je morala vendar Vaša žena imeti neke odlike in vrline — takrat vsaj, ko ste se poročili z njo. Toda bodite pošteni in odkriti: Kako dolgo ji že niste malo podvorrili, kako dolgo ji že niste izrekli priznanja o njenih vnanjih in notranjih vrlinah? Pripovedovati svoji ženi pred poroko lepe reči, to je stvar nagnjenja, delati isto po poroki, to je pa nekaj samo po sebi razumljivega; to mora biti, žena to potrebuje in mož mora to delati, če hoče biti priljubljen.

Kdor si hoče zagoloviti prijeten, srečen zakon, ne sme nikoli delati neugodnih opazk o gospodinjskih zmožnostih svoje žene, ne sme je primerjati s svojo materjo. Nasprotno: hvaliti jo mora, če dobro gospodinja. Tudi če kasilo kdaj ne uspe, naj

se mož ne pritožuje, temveč naj samo pripomni, da kakovost mesa ni taka, kakršna je po navadi. Če boste tako delali, boste videli, da bo Vaša žena napela vse sile, da bi bila kuhinja taka, kakršno si želite. Ampak storite to vselej tako, da ji Vaša hvala ne bo sumljiva. Prinesite pa ji že zvečer ali najpozneje drugo jutro nekaj cvetlic ali sladkorčkov. Nikar ne recite: «Moral bi ti že vendar nekaj prinesiti.» Ne recite tega, ampak storite to, ljubeznivo jo pogledite in ji povejte pri tem nekaj lepih besed.

Vi bi želeli, da se kako žensko bitje zaljubi v Vas. Izdal Vam bom skrivnost, kaj morate storiti. To ni moj domislek, ampak domislek neke duhovite, izkušene žene. Ta je imela nekoč pogovor z nekim slavnim mnogoženstvenikom, ki je zaplenil ne samo srca, ampak tudi hranilne knjižice tri in dvajsetih žensk. (Zraven tega ga je morala obiskati v ječi.) Ko ga je vprašala po receptu za njegove uspehe pri ženskah, ji je rekel, da za to ni treba bog ve kakšnih premetenosti: samo to je potrebno, da govoriš z ženskami o njih samih. In prav isto velja za moške: «Govorite z moškim o njem samem, pa vas bo poslušal ure in ure.»

Zato si zapomnite pravilo, če hočete biti priljubljeni:

Upošteвайте vedno in brez pridržka samozavest drugega.

1.000.000 srečnejših ljudi po berilu knjige:

Dale Carnegie: Pot do uspeha Kako si pridobivamo prijatelje

Vsi ti ljudje trdijo, da je ta knjiga predrugačila ves način njihovega življenja in izpremenila njihov večni neuspeh v popolni uspeh. Človek uporablja samo deset odstotkov vseh svojih sposobnosti. Kaj je storiti, da se razvije še ostalih devetdeset odstotkov? Na to najdete odgovor v tej knjigi.

Iz te knjige prinašamo v «Prijatelju» v vsaki številki za Vas najvažnejše članke. Čitajte jih pozorno! Prinesli Vam bodo veliko koristi.

Tudi Vi se boste potem šteli med tisti milijon ljudi, ki so postali srečnejši po prečitaniu člankov iz te znamenite knjige.

Ta knjiga stane v angleškem izvorniku ali pa v prevodu 120 dinarjev, Vi pa jo imate v «Prijateljevih» člankih za 62 dinarjev poleg vsega drugega, kar Vam z bogato in pestro vsebino nudi naša revija.

Prejšnji mesec smo tistim, ki so bili z naročnino v zaostanku, priložili rdeči opomin. Če še niste nakazali, tedaj poiščite v šesti številki ta rdeči listek. Tudi položnico dobite v šesti številki. Če ste jo založili, dobite drugo pri vsakem poštnem uradu. Na to položnico zapišite «Prijatelj uprava Ljubljana» štef. 16.104». Tudi liste, ki so za prvo polovico že plačale, prosimo, da nakažejo naročnino za drugo polletje.

Od tistega jutra, ko je prinesel poštar materi pritrđen odgovor od trgovke Cizljevke, da jima bo vezala birmo, sta bili Pavlina in Mira kar pijani od sreče. Kaj pa je lepšega za otroka kakor njegov birmanski dan? Leta in leta prej že sanja o njem in se veseli darov in vseh lepot, ki jih bo dobil in doživel tisti dan. Nekateri, zlasti mlajši, ki so jih starši ali kdo drug neumno zastrašili, se skrivaj sicer nekoliko boje škofovega udarca. Toda zadnji dan se tudi ta edina kaplja nekam izgubi spričo nove lepe obleke, radodarnega botra in lepega dneva.

Pavlina in Mira sta povedali že vsem otrokom na domačem dvorišču, da gresta k birmi in jima bo botrovala bogata gospa Cizljeva. Zdaj tej, zdaj drugi, marsikdaj pa kar obema se je ponoči sanjalo o tem tako težko pričakovanem birmanskem dnevu. Te sanje so bile v podrobnostih različne; lepe in prijetne pa so bile vse. Pavlina je o tem sanjala še podnevi z odprtimi očmi. Ona je sploh zelo rada sanjarila. Bila je bolehnna in je več dni preležala doma, kakor pa presedela v šoli. Mama je bila po opravkih ali se je ukvarjala s kuho, Pavlina pa je tiho ležala v postelji in strmela v strop, ki je bil vsako leto bolj rumenkast in onečejen od muh, ker soba že precej časa ni bila prebeljena. Po cele dolge ure je mislila na veseli birmanski dan. Tako lepe, tako čudovite so bile te misli, da se ni mogla odtrgati od njih. Saj je bilo v njenem majhnem ubogem življenju tako malo lepih, veselih dni. Po kosilu je obslonela na mizi, z obrazom v dlaneh, kakor da dremlje. Pa ni. Le potajila se je, da je lahko nemoteno mislila na birmanski dan. Videla je samo sebe v beli čipkasti obleki, ki si jo je že tako dolgo želela. Z rožnatim svilenim pasom in pajčolanom na glavi, ki ji bo segal do tal. Saj bo lepa skoraj kakor nevesta... Če jo bo videl Vinko, mu bo všeč. Da bi jo vsaj videl. Vsako nedeljo stoji s fanti na lišnem pragu, zakaj bi prav tistikrat ne stal, ko bo šla ona k birmi. Videl jo bo... Njene misli so se smehljale. Saj ji je manjkalo komaj nekaj mesecev še do trinajstega leta.

Mira je bila dve leti mlajša in se ni v mislih toliko ukvarjala z birmansko obleko, kakor z drugimi dobrotami, ki jih bo deležna tisti slovesni dan. Najbolj jo je zanimalo kosilo, ki ga bodo imele pri botri. Premišljala je, ali bodo jedli tudi ocvrte piške in torte. O tem bi bila najrajši s sestro in drugimi otroki cele dneve razpravljala.

Mati, ki je vedela za skrite želje obeh in ni hotela, da bi bili razočarani, je večkrat rekla: «Morda ne bosta imeli čipkastih oblek in jedli ocvrtenih pišk. Kakor bo, pa bo. Pregovor pravi, da se podarjenemu konju ne sme gledati na zobe. In dandanes se birmanske botre ne dobijo tako lahko, posebno takšne ne, ki bi svojim birmankam kupile obleko in čevlje. Boga moramo zahvaliti, da gospa Cizljeva ni odrekla, ker bi sicer najbrž nikoli ne mogli k birmi, ko vama jaz ne morem kupiti birmanskih oblek. Če bi nam atka ne pobrala nesrečna vojna, bi bilo drugače, tako pa, saj sami vidita, kako je...»

Vreme je bilo toplo in sončno. Nekaj dni pred binkoštni pa se je nebo pooblačilo, in začelo je deževati. Pavlina in Mira sta obupavali. Če bo tako deževalo v nedeljo, bosta morali obleči čez lepi birmanski obleki svoja stara oguljena plaščka in vzeti mamin velikanski, na vseh koncih in krajih zakrpani dežnik. Toda saj bo botra prišla po nju najbrž s kočijo. V kočiji ju ne bo zeblo in tudi mokri ne bosta.

V soboto je ves dan lilo. Popoldne je prinesla vajenka iz botričine trgovine veliko škatlo z birmanskimi oblekami in čevlji.

«Gospa so naročili,» je povedala, «naj prideta birmanki jutri ob devetih kar k cerkvi in naj počakata pri stebri ob glavnih vratih.»

Pavline je zmrazilo: botra torej ne pride s kočijo. Botra sploh ne bo prišla k njim. Sami bosta morali do cerkve.

In če bo deževalo, pač ne bo kazalo nič drugega, kakor da bosta morali obleči svoja stara obnošena plaščka in vzeti mamin zakrpani dežnik. Lepe sanje, ki sta jih sanjali že toliko dni in noči, da so se že skoraj sprevrgle v resničnost, so postale zdajci nedosežne, kakor bel, visoko na nebo pripet oblak.

«Gospa botra ne utegne hoditi sem doli; to je razumljivo. Saj do cerkve ni tako daleč; bosta že stopili tistih nekaj korakov. Botra je že tako več ko predobra. Kakšno veliko škatlo je poslala!» je rekla mama, ko je videla razočaranje v Pavlininih očeh.

Mama je imela prav. Do cerkve res ni bilo daleč. Toda birmanski dan doživi človek samo enkrat v življenju. Samo enkrat. Vsako leto, ko so o binkoštnih drdrale po cestah okrašene kočije z birmanci, si je mislila: «Nekoč se bom tudi jaz tako vozila.» Zdaj pa so se te sanje za vselej sesule v nič.

Mira si pa vsega tega ni toliko jemala k srcu. Ni utegnila. Trudila se je na vso moč, da bi čimprej razvezala vrvico, s katero je bila botrina škatla prevezana. Končno se ji je to posrečilo. Odprla je škatlo. Notri sta bili dve manjši škatli s čevlji. Pod njimi pa sta bili lepo zloženi in zaviti v svilen papir birmanski obleki in perilo. Dobra botra niti robčkov ni pozabila. Mira je zaploskala od navdušenja. Obleki iz belega vezanega etamina sta bili lepi. Večja je imela rožnat svilen pas, manjša pa svetlomodrega. V tem se torej Pavlina v svojih sanjah ni uštelala. Toda pajčolana ni bilo. Prebrskali sta vse; ne, pajčolana res ni bilo, niti mirtovih venčkov ne.

Mama pa je spet tolažila: «še dobro, da botra ni dala pajčolana. Kakšen pa bi bil v takem vremenu. Ko sem šla jaz k birmi, tudi nisem imela pajčolana. Saj tista cunjica na glavi ni nič lepega. Ti, Pavlina, boš skočila k vrtnarju po nekaj belih nageljčkov in po dve vejici asparaga.»

Potem sta si ogledali še čevlje. Bili so črni nizki čevlji iz močnega boksa. Seveda bi bilo lepše, če bi k beli obleki imeli bele čevlječke. Toda mama in botra sta sklenili, da so črni čevlji bolj praktični, ker je birmanski dan en sam v življenju, črne čevlje pa bosta lahko nosili še tudi potem. Čevlji so bili lepi. Imeli so visoke pete in svilene trake, zavezane v široke pentlje. Mira je bila kar zadovoljna. «V šoli mi bodo rekli, da sem gospodična, če bom kdaj prišla k maši v teh čevljih,» se je smejala.

«Da bi se le vreme kaj na boljše obrnilo,» je zavzdihnila mati, «sicer vama res ne bo kazalo nič drugega, kakor da gresta v plaščih k birmi. Bolje je, kakor pa da bi se prehladili. Kakšen boljši dežnik si bom pa poskusila izposoditi pri sosedi.»

Na srečo je bilo nedeljsko jutro sončno.

«To je dobro znamenje,» je rekla Mira modro. «Še dosti prijetnega bova danes doživeli.»

Pavlina je molčala. Razmišljala je o tem, kako bosta čim bolj neopaženo odšli z doma. Toliko sta pripovedovali o svoji bogati botri! Najbrž bodo zdaj vsi radovedno čakali pri oknih, kdaj se pripelje s kočijo ali celo z avtomobilom po nju. Tudi Vinko jih ne sme videti tako, brez botre in brez pajčolana.

Ko sta se oblačili, sta z bridkostjo dognali, da je obleka obema veliko prekratka in pretesna, čevlji pa preveliki. Mati je v čevlje natlačila papirja in pri oblekah prešila gube, kolikor se je dalo. Ko sta potem s silo zvrlekli obleki nase, se Mira ni mogla zdržati smeha: «Hu, kakšni sva, kakor nabasan Marka.»

Pavlina se je žalostno opazovala v oknu. V pretesni in prekratki obleki se je zdela sama sebi smešna, morala pa bi biti lepa. Od bridkosti si je grizla ustnice in se s silo

premagovala, da ni zajokala. Najrajši bi bila strgala obleko s sebe.

Mama je videla njen žalostni obraz in uganila njeno bridko misel.

«Saj je kar dobro,» je rekla tolažeče, «za danes morata potrpeti, potem pa bom obleki podaljšala in napustila gube v životu.»

Ko sta potem odhajali, je rekla Pavlina skoraj ihto: «Ampak videti naju ne sme nihče iz hiše, nihče, ker bi najbrž začela jokati.» Mislila je na Vinka. Njen strah pa je bil prazen. Ne Vinka in ne nikogar drugega ni bilo pred hišo; na vseh oknih so bile spuščene zavese, to je ugotovila v trenutku. Potolažena je zadihala in pospešila korak. Da bi le čimprej prišli do cerkve. Mira je v svojih prevelikih čevljih nerodno cokljala za njo. Počakaj malo,» je zdaj pa zdaj vsa zadihana zaprosila. «Ne morem tako hiteti, čevlji se mi ne prestano snemajo.»

Tako sta hiteli prihuljeno tesno ob zidu v svojih pretesnih in prekratkih oblekah in prevelikih čevljih, po sredi cesti pa so drdrale z belimi nageljni okrašene kočije in avtomobili s srečnimi, nasmehljanimi birmankami, ki so jim dolgi beli pajčolani veselo frfotali krog kodrolasih, s cvetjem okrašenih glavice.

Pred cerkvijo je bila gneča. Težko sta se prerili do stebra pred glavnimi vrati. Potem sta čakali; čakali in opazovali ves direndaj okrog sebe. Okrašene kočije so nenehoma prihajale od vseh strani in se ustavljale pred cerkvijo. Srečno nasmehljani birmanci s svojimi košatimi botri in botrami so svečano izstopali ter potem počasi šli mimo Pavline in Mire v cerkev. Zadaj za cerkvijo so bile razpostavljene stojnice s sladkarijami in igračkami. Tudi tam je bila gneča, kakor ob žeganju. Podeželski birmanci, ki so jih preradodarni botri obdarovali že pred birmo, so vneto piskali na lončene piščalke, pločevinaste petelinčke, trompete in igrali na orglice, da so ušesa bolela.

«Kaj pa vidve sami? Sta botro izgubili?» je nekdo pogljlivo zaklical za njunim hrbtom.

Pavlina se je sunkoma obrnila, kajti znani glas jo je zbolel v sredo srca. Res se ni motila. Za njo je stal Vinko v svoji lepi temnomodri obleki z dolgimi hlačami in se prezirljivo smehljajal.

«Sta botro izgubili, kaj?» se je muzal.

Pavlina je molčala. Mira pa ga je grdo pogledala in zavrnila: «Kaj pa to tebe skrbi?» Še kaj bi bila rekla, da je ni Pavlina trdo potegnila za seboj v cerkveno vežo. «Molči vendar!» je rekla razburjeno. «Vsi ljudje naju že gledajo.» Obraz ji je gorel od sramu. Tedaj pa sta zaslišali piskavi glas gospe Cizljeve: «Tu pri stebri sem naročila, naj me počakata, pa jih ni nikjer videti.» Planili sta iz veže in videli botro, ki je ravno stopala iz kočije, v kateri je bila še neka druga botra s svojima birmankama; ena je bila hčerka gospe Cizljeve.

«No tukaj sta,» je potem zavzdihnila botra, ko ju je zagledala. «Sta dolgo čakali?» je vprašala kar tako. Odkimali sta in v zadregi zardevali.

V cerkvi je bilo soparno. Pavlina se je ves čas bala, da je ne obide slabost. V mislih je še vedno videla Vinkov prezirljivi nasmeh. Videl ju je, kako sta čakali botro. Zdaj bo to raztopil po vsej hiši. Prav on ju je moral videti, prav on! Ob vrsti belo oblečenih otrok je svečano stopal škof, ki je bil začuda podoben radodarnemu svetniku Miklavžu. Z belo roko je počasi in preudarno delil darove svetega Duha. Pavlini se je meglilo pred očmi. Grizla se je v ustnico in z vso silo svoje volje krotila slabost. Da bi se že končalo! Da bi se že končalo, je nenehoma kakor avtomat ponavljala njena misel. Končno se je res končalo. Darovi svetega Duha so bili vsem podeljeni. Spet so bili zunaj na soncu in svežem zraku. Gospa Cizljeva je glasno pripovedovala botri svoje hčerke: «Hvala bogu, da smo zunaj. V cerkvi je bil strašen zrak, bala sem se, da bom imela sitnosti z birmankama, bili sta že čisto zeleni...»

Potem so sedli v kočijo. Pavlini in Miri so žarele oči. Njune sanje so se torej vendarle uresničevale. Sicer so sedeli bolj na tesnem, toda kočija je bila vendarle, in kočijažev bič je bil okrašen z belimi nageljni in asparagom.

Tudi obed na botrinem domu je bil po birmanskem programu imeniten. Bile so ocvrte piške, in končno so prinesli na mizo čokoladno torto, kakor si je v mislih predstavljala Mira. Vendar pa obedovati v tisti tuji prerazkošno opremljeni jedilnici med tujimi gosposkimi ljudmi ni bilo posebno prijetno. Nasproti Pavline in Mire sta sedeli botrina hčerka in ona druga birmanka. Botrina hčerka je bila majhna debelušna in pegasta. Nепrestano je opazovala Pavlino in Miro, kako jesta, se nagibala potem k ušesu svoje tovarišice in ji nekaj šepetala. Potem pa sta se obe smejali. Pavlina je bila prepričana, da se njima posmehujeta. Rdelo je od zadrege, potem ji je roka, v kateri je držala vilice vtrepetala, in vilice s solato vred so ji padle na preprogo. Prestrašena, ni vedela, kaj naj stori. Planila je pokonci in se vsa zmedena jecljaje opravičevala. Solze so ji napolnile oči. Botrina hčerka se je glasno smejala, botra pa je trdo rekla: «No, lepa reč! Kaj si tako navajena jesti pri vas doma? Ti neroda nerodna!» Pavlini so se udrle solze. Zazelela si je le eno: da bi mogla pri priči umreti. «Jokala pa tukaj ne boš, nikar ne misli,» jo je botra grdo pogledala. Poslušno si je z dlanjo otrla solze in z očmi, uprtimi v krožnik, tiho obsedela. Ni si upala več dvigniti pogleda, čeprav se botra že zdavnaj ni več ukvarjala z njo.

«Zdaj se pa pojdiva malo igrat na ulico! Ko bo čas za malico, vaju pokličemo,» je rekla botra po obedu. Z veseljem sta jo ubogali.

Pognali sta se po stopnicah in obstali na tlaku pred hišo.

«Le kaj naj se igrava?» je ugibala Mira. «Sprehajajva se,» je predlagala Pavlina. Prijela sta se pod roko in hodili nekaj časa pred hišo gor in dol. Včasih sta se ozrli v okna botrinega stanovanja. «Kaj neki delajo zdaj oni tam gori?» je ugibala Mira. «Najbrž jedo torte kar naprej.» Ko sta se naveličali sprehajanja, je obveljal Mirin predlog, da sta se šli igrat slepe miši. Pavlina je morala biti slepa miš. Z zavezanimi očmi je lovila sestrico po cesti in zabredla v veliko lužo, da si je oškropila vso obleko. Grdi blatni madeži so se kakor ostudna golazen razlezli po belem etaminu. Pavlina je vsa vtrepetala: kaj bo rekla botra? Nič več se ji ni ljubilo igrati. Čistila je madeže z robčkom, toda čim bolj jih je drgnila, tem večji so bili. Polagoma pa so se na soncu posušili in postali manj vidni.

Čez dobro uro ju je botra poklicala k malici. Malicali sta v kuhinji pri debelušni kuharici, ki jo je botra imenovala Ančko. Ančka je bila zelo zgovorna. Spraševala ju je o materi, o pokojnem očetu in jima povedala, da je pravkar zavila dva velika zavitka po botrinem naročilu. V vsakem je cela torta in še pol potice.

V jedilnici je igral gramofon. Zdaj in zdaj je zazvenel vmes veseli smeh botrine hčerke. Ko sta pojedli malico, je botra prinesla zavitka in jima ponudila roko: «Tako, dragi moji, tukaj je nekaj sladke popotnice. Zdaj pa pojdiva lepo domov in pridno ubogajta mamo.»

Vzeli sta zavitka, poljubili botri roko, kakor jima je mama naročila, in se ji zahvalili, naj ji ljubi Bog poplača vso dobroto.

Ko sta bili že med vrati, je pritekla iz jedilnice botrina hči in začudeno vprašala mater: «Mama, kaj se ti dve ne bosta z nami peljali v gledališče?»

«Ne, ljuba moja,» ji je nežno pojasnila mati, «oni dve morata zdaj domov, ker daleč stanujeta.»

Šli sta po cesti, ki je bila vsa preplavljena s soncem. Srečevali sta kočije, ki so vozile birmanke na kdo ve kakšne lepe sprehode. Pavlina se je zastoj trudila, da bi z zavitkom, ki ga je nosila, skrila blatne madeže na svoji obleki. Nič nista med potjo govorili. Od vsega, kar sta doživeli, sta bili utrujeni. Njuni preveliki čevlji so žalostno klopotali po asfaltu, razbeljenem od sonca.

Za nju je bil birmanski dan za vselej končan.

Pred odhodom na počitnice

A. Prekova:

SANJE O SREČI

Hrupno se vozijo vlaki na postajo. Nov delavnik se začanja. Peroni so natrpani z ljudmi, ki se jim mudi in ki kričijo. Živi tok se ustavi pri vходу, nato pa se spet razleti in se razliva po peronih. Je še zelo zgodaj.

Tudi Olgo nese tok s seboj. Ni še docela prebujena. Kratek pogled na uro. Zavore zaškripljejo, ljudje se razbežijo, vstopajo na vlak in loputajo z vrat. V malo trenutkih je peron kakor pometen.

Vlak je ljudi pogoltnil.

Olga stoji in čaka. Železniški tiri, ki jih božajo plahi žarki jutrnjega sonca, hite kakor srebrne niti v daljavo. Množica čakajočih raste. Iz dalje je slišati bobnenje bližajočega se vlaka, ki bo zdaj zdaj pridrel na postajo — kakor vihar.

Olga si je izbrala sedež pri oknu. Okrog in okrog sami znani obrazi. Nekaj časa ne ve, ali naj bere ali gleda skozi okno. Da, rajši bo gledala ven v lepo naravo. Vlak

se začanja počasi pomikati. Speča otroška igrišča jo pozdravljajo, oči ji žarijo, ko gleda male vrtove ob predmestnih vilah. Toda kaj je to? Na tretji progi prihaja temna jeklena pošast in ji zakriva razgled. Nekdo pravi: «To je brzi vlak proti jugu.»

Zastorčki spalnega voza so odgrnjeni, okna odprta. Radovedne oči gledajo ven. Srečne oči? Menda vidi Olga vsak dan ta vlak in čuti vsak dan v srcu isto veliko hrepenenje... Ah, kako mora biti to lepo! Olga kar meži in sanja... Ima denar, prijateljica jo je spremila na postajo, da, celo mati je šla z njo. Njeno poročno potovanje! Milan je vse preskrbel: potni list, stanovanje v hotelu. Vse je v popolnem redu. Njeno življenje se je pričelo čisto novo s tem novim akordom, s to novo potjo k sreči. Ah, videti južne Alpe, veličastne renesančne palače, klanjati se s svetim spoštovanjem pred večnim Rimom, stati na trgu sv. Marka, sanjati svojo prav-

ljico na Canale Grandu, ki po njegovih vodah neslišno drsi čoln ob sladkih glasovih kitare... Vse to pozna Olga iz pripovedovanja znancev. Toda čemu vse to? Enkrat mora to sama doživeti in videti. Sama — z njim.

In medtem bežijo postaje kakor za stavo. Brzi vlak, ki pelje proti jugu, je že daleč... Zdajci sunek in udar. Vlak se je ustavil. Potniki vstajajo, jemljejo svojo prtljago ter izstopajo. Olga pa še vedno sanja; daleč, daleč je v duhu od tod...

Nekdo jo nežno prime za ramo: «No, gospodična, vi se vendar tudi navadno tukaj presedete!». Olga zre presenečeno v dobrohotni obraz starega delavca. «Da, takšno je življenje.» Kolikokrat se dajemo odnašati svojim sanjam tja, kamor nas kliče naše hrepenenje. Toda potem se pojavi siva resničnost, potrka nam na ramo, iztrga nas iz sladkih sanj ter nam veli: «Presesti...»

Slike s

počitnic

Deset srečnih dni na morju,
ko dekle pozabi na suho-
parno delo v pisarni

Ni boljšega zdravila za živ-
ce, kakor dva tedna kmeč-
kega dela

Lep spomin na počitniški izlet v naših planinah

Srebrna pudrnica

Doktor Marek je hitel v kavarno na svojo popoldansko kavo. Bil je spet prav slabe volje.

«Kupite šopek, gospod!» mu je ponujala prodajalka cvetlic šopek vijolic.

Tudi on je nekoč kupoval šopke, ampak takrat je za vsakega prejel sladke smehljaj. Eh, kaj bi na to mislil!

Stopil je v kavarno, slekel površnik in sedel k najbližji mizici. Roka mu je segla po časopisu, ki je ležal na mizi tako, kakor ga je nekdo, ki se mu je mudilo, položil in odšel. Pod časopisom je zagledal nekaj majhnega, svetlega. To je gotovo srebrna cigaretnica — si je mislil Marek. Toda oblika in rezba na njej sta se mu zdeli nekako znani. Ali je to mogoče? Stisnil je, in pokrovček se je odprl.

Bila je pudrnica. Draga damska pudrnica.

Marku se je čelo orosilo. Prsti so se mu tresli, ko je odrinil tanko plast pudra. «Ljubljeni Elici — njen Pavel», je bral drobčkane črke, vrezane v dno škatlice. Pred duševne oči mu je stopil spomin, sladak in omamen: zlato-lasa glavica z modrimi očmi, radujoča se nad njegovim darilcem — nad tole srebrno pudrnico.

«Klanjam se, gospod doktor,» se je priklonil natakár, «kaj želite, prosim —»

«Ali se spominjate dame,» ga je prekinil Marek, «ki je pred menoj tukaj sedela?»

Natakár je pogledal na predmet v doktorjevih rokah.

«Ali je kaj pozabila? Bila je tukaj že večkrat. Manjša je, se je spominjal, «drobna, morda sedemindvajsetletna, lepa, preprosto, a okusno oblečena in — že vem — ima takšne zlate lase, takšne, kako bi rekel —»

«Ne pobarvane,» je dopolnil Marek. «To je ona, to se pravi, mislim, da to damo poznam. Počakal bom. Morda se vrne. Vzlic temu pa vam dam svojo vizitko. Če pride, ko me ne bo tukaj, me pokličite, ampak takoj, prosim.»

Marek mu je stisnil dvajset dinarjev v roko, in natakár se je spoštljivo priklonil:

«Kakor želite, gospod doktor, kakor želite, prosim.»

Marek si je še dvakrat naročil črno kavo, si prižgal cigareto in se poglobil v svoje spomine.

Tudi takrat je bila pomlad, pred desetimi leti, ko se je seznanil z njo — z Elico. Bilo mu je pet in dvajset let in je študiral pravo. Majhna, ljubka modistka, ki je večkrat prinesla njegovi mami klobuke, ga je začarala. Bila je drugačna, kakor dekleta iz njegove družbe. Lepša zaradi svoje naravne, ne narejene lepote, ni si barvala lic in ust, ni bila afektirana. Doktor Marek jo vidi še danes: visoko počesani plavi lasje so bili nad visokim čelom kakor krona iz zlate pene. — «Kraljičica» ji je rekel, in ona mu je vračala njegovo ljubezen. Celo leto je trajala ta čarobna sreča. Prav ko je bil na višku svojega hrepenenja, je posegel oče vmes. Bogati odvetnik se je bal za sinovo kariero in je tako naglo ukrenil njegov odhod v inozemstvo, da ni ostalo Pavlu niti toliko časa, da bi svoje dekle v slovo poljubil. Odpeljal se je s težkim srcem; razume se, da je pisal takoj, ko je prišel v Pariz, toda čudno — odgovora ni bilo. In potem je dobival vsa pisma nazaj s pripombo: «Naslovnica odpotovala neznanu kam.» Pavel je bil obupan, slednjič pa je opustil svoje brezuspešne poskuse.

Domov ga je poklicala brzojavka o materini smrti pri avtomobilski nezgodi. Tudi oče je bil hudo ranjen, pa je ostal živ. Pavel je pri njem prakticiral. Naposled se je oženil, kakor je želel oče, a srečen ni bil. Ni pozabil na Elico, v njegovem srcu je ostala praznina po njej; njegova hladna, sebična žena je ni mogla izpolniti. On si je želel otroka. Gospa doktorjeva pa se je dala rajši ločiti, kakor da bi mu izpolnila željo. Slednjič je oče umrl, in Pavel — je ostal sam.

Doktor Marek je potegnil z roko po čelu in se s silo iztrgal iz spominov. Elica ni prišla. Ostalo mu torej ni nič drugega, kakor čakati, da ga bo natakár po telefonu pokli-

cal, če se bo sploh še pojavila v kavarni. — In kaj če je poročena? Bila je vendar tako lepa. Nanj se gotovo niti ne spomni več. Odvetnik Marek je odšel iz kavarne.

Teden dni je hrepenel in čakal. Slednjič mu je natakár telefoniral, da je tista dama v kavarni. Pavel se je brž opravičil svojemu klientu in hitel na cesto.

Na pragu kavarne se je ustavil, da bi se mu pomirilo srce. Zagledal jo je! Sedela je, obrnjena s hrptom proti vratom, toda poznal je njene zlate lase. Tiho je stopil bliže. Dvignila je glavo. — Nič. Ni zakričala, niti ganila se ni, samo v obraz je pobledela.

«Vi, vi,» je zašepetala.

«Ela, Elica!»

Pavel se je sklonil in ji poljubil roko.

«Kako ste, kako,» ga je poskušala vprašati, toda glas je ni ubogal. Brž je Pavel povzel besedo. Držeč jo za roko, je sedel in ji pravil, kako je našel njeno pudrnico, kakor je čakal. Pripovedoval je vse o svojem življenju, tudi svojega kratkega zakona ni zamožal.

«In ti, ti,» je nenadno prekinil svojo spoved, «ti si poročena?»

«Ne,» je dihnilo iz njenih ust kakor osvobojenje. Pavlu se je zvalil kamen od srca.

«Bal sem se že,» je rekel, «ker se nisi tako dolgo oglašila, da ta pudrnica sploh ni več tvoja, toda,» je dodal, «ti bi je gotovo ne bila dala od sebe!» Pobožal ji je tresoč se roko. «Saj je bila vendar edini spomin na najino ljubezen.»

Elica je pogledala skozi okno na pomladno ulico. Vse se je tam smejalo, le njene oči so se zameglile.

«Motiš se,» je rekla čez nekaj časa, «to ni bil edini spomin na najino ljubezen. Bilo mi je sicer zelo hudo, da sem izgubila to pudrnico, ampak dolžnost mi ni dovolila, da bi prišla prej sem. Toda —»

Elica je segla v svojo torbico in, podajaje nekaj Pavlu, ponovila: «to ni bil edini spomin na najino ljubezen.»

»To je vendar moja fotografija, ko sem bil majhen,» je zaklical začudeno. «Kako —,» toda tišina ga je prisilila, da je dvignil glavo. Smrtno resne Eličine oči so zrle vanj s čudnim očitanjem. «Menda nočeš reči,» ji je močno stisnil zapestje, «da, da je to...»

«Da, to je tvoj sin, Pavle,» je pokimala, in v oči so ji stopile nove solze. Pavel je nekaj časa gledal kakor začaran, potem pa je pripognil glavo na njeno dlan, in kmalu je Elica začutila na njej — vlago. Pobožala ga je s tresočimi se prsti.

«Jaz sem ti že zdavnaj odpustila, Pavle.»

Pavel jo je pogledal.

«Prisegam, Elica, da nisem niti slutil. Pisal sem ti vendar iz Pariza.»

«Vem, prejela sem eno pismo, pa ti nisem smela odgovoriti, in potem sem se odselila iz našega mesta.»

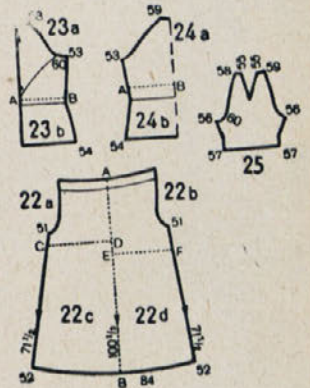
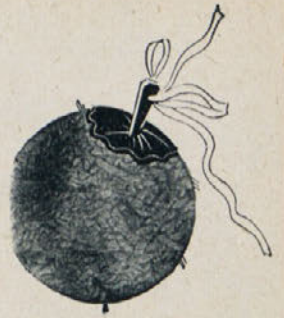
In Elica pripoveduje. Pripoveduje, kako jo je obiskal Pavlov oče in rekel, da ga pošilja Pavel, da bi mu vrnila besedo, ki ji jo je dal. Njen užaljeni ponos se je uprl. Obljubila je staremu gospodu, da ne bo nikoli in pod nobenimi okolnostmi več stopila v njegovo — Pavlovo življenje. In potem, ko je spoznala, da bo mati, je bilo prepozno, da bi prelomila svojo obljubo. Bila je na kraju obupa. Stara teta na deželi, njena edina sorodnica, se je zanjo zavzela v najhujših trenutkih. Živela je z otrokom pri njej vse do njene smrti.

«Pelji me, prosim, k njemu, k najinemu sinu.»

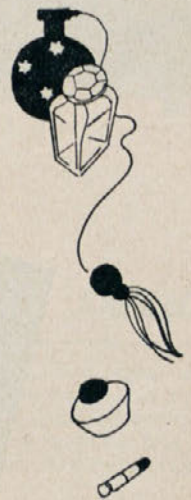
In ko je bila pomlad v polnem cvetju, je pripeljal odvetnik dr. Karel Marek svojo ženo Elico in svojega sinčka za zmeraj v svoje lepo stanovanje. Preden pa so prestopili prag, ji je stisnil v roko srebrno pudrnico. — Talisman njune velike sreče.

Slika 143

Slika 143/a

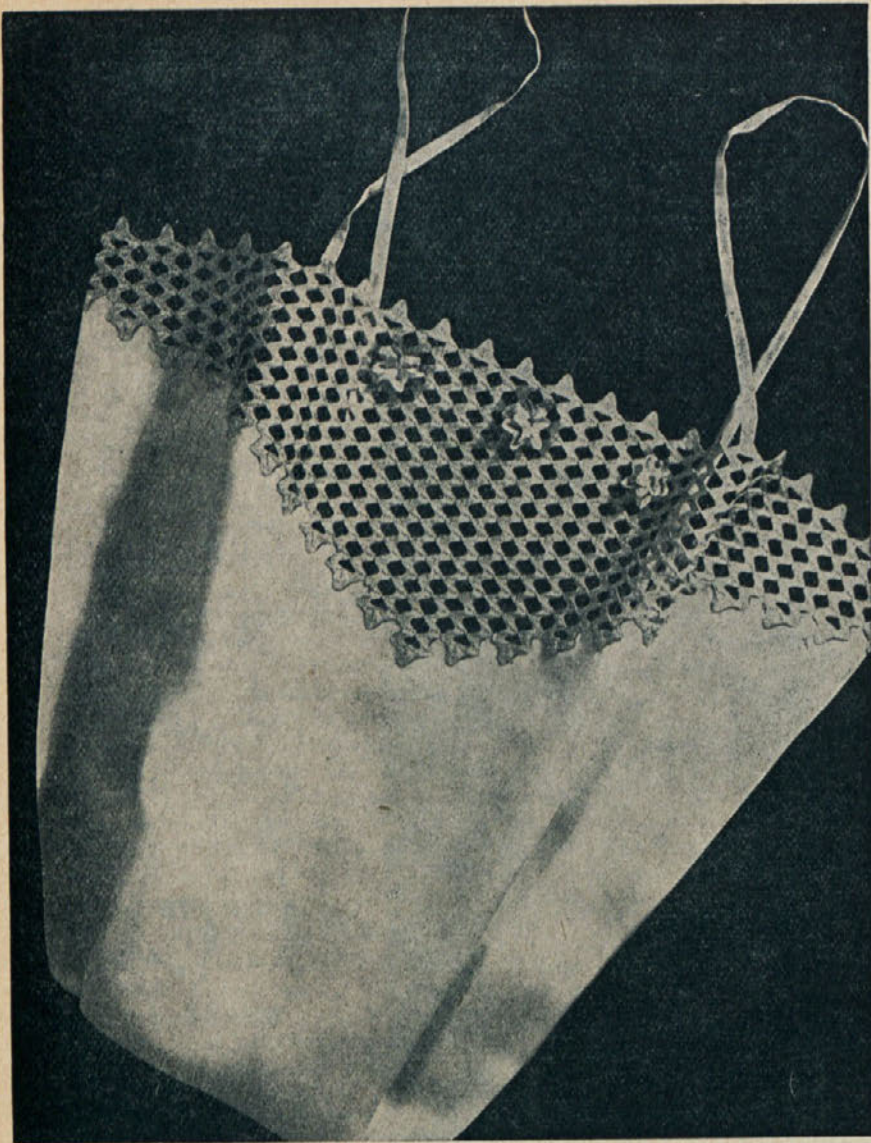

Za prihodne roke

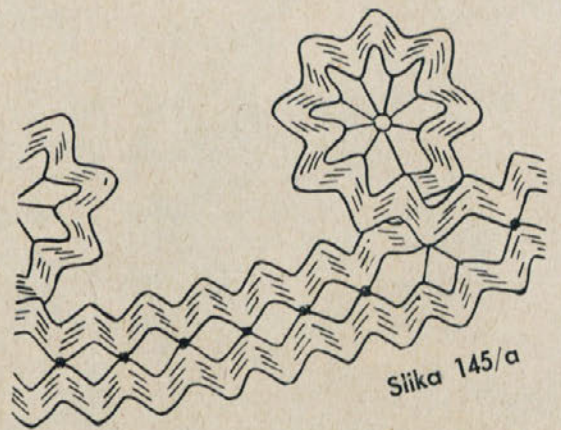
F/S
1940

Okrasne obrobe

IZ KRPINICE

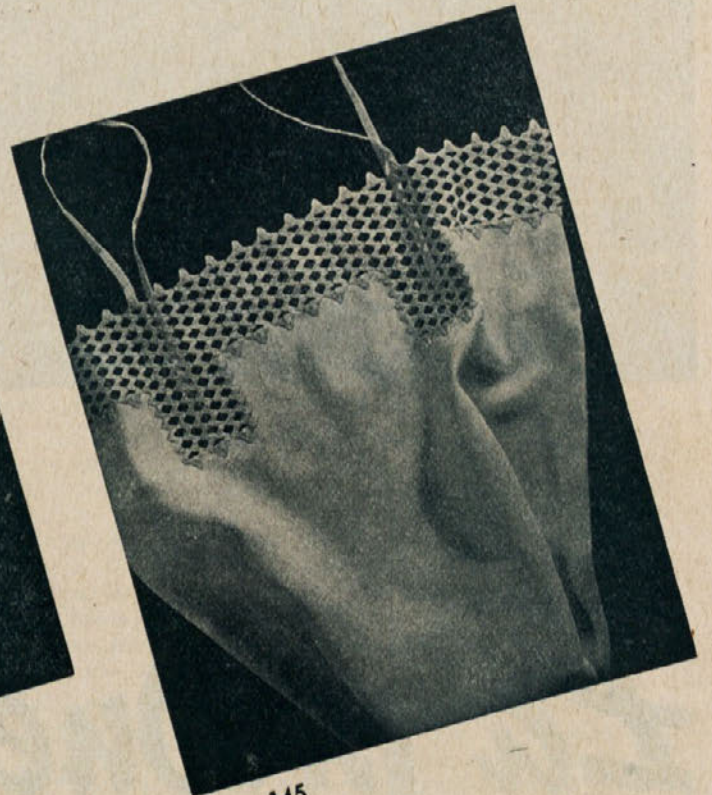
Slika 144

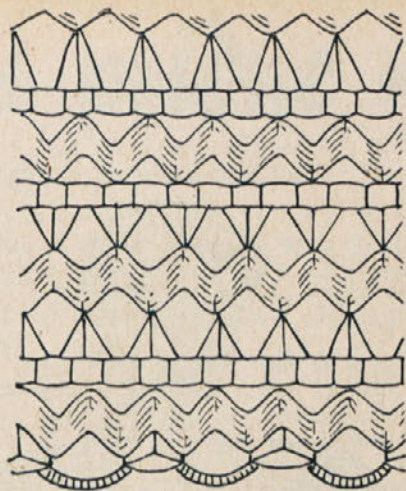
Slika 145/a

Slika 146

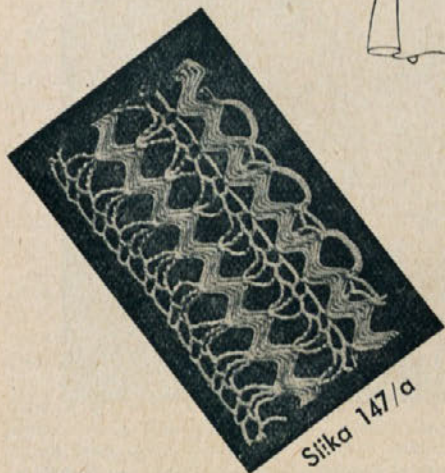
Slika 145

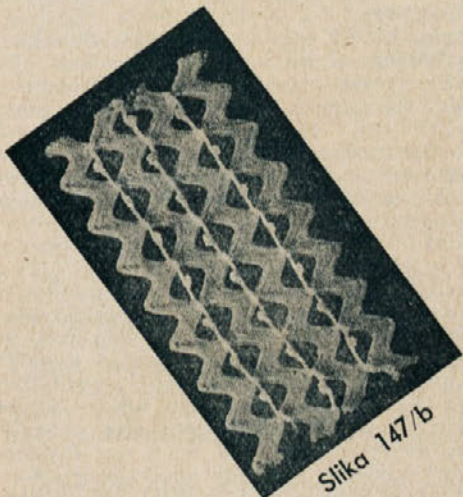
Slika 147/c

Slika 147

Slika 147/a

Slika 147/b

OPREMA

za bluzo ali za spalno srajco.

(Slika 147.)

Za **naprsnik** in za **rokavno obrobo** potrebujemo približno 5 m bele svilene krpinice, ki naj bo 8 mm široka, bel merceriziran kvačkanec štev. 100 in primerno kvačko.

Naprsnik je sestavljen iz vložkov, ki so med seboj zvezani s krpinico.

Vložek kvačkamo takole:

1. vrsta: V vsak zob krpinice naredimo po 1 četverni stebriček, po 1 trojni stebriček in po 1 četverni stebriček, ki so ločeni med seboj s po 4 zračnimi petljami. Nato naredimo 1 zračno petljo in od začetka neprestano ponavljamo. Na koncu vrste nit utrgamo.

2. vrsta: Kvačkamo v isti smeri kakor prvo vrsto. + 1 navadni stebriček okoli zračne petlje za prvim stebričkom spodnje skupine, 3 zračne petlje, 1 navadni stebriček okoli zračne petlje za drugim stebričkom spodnje skupine, 5 zračnih petelj, nakar od + dalje neprenehoma ponavljamo.

Med dva vložka všijemo potem krpinico. Šivamo na narobni strani z ometico, in sicer prišijemo vsak zob krpinice na sredino treh naslednjih zračnih petelj z dvema vbodom. Nit, s katero šivamo, vodimo dalje tako, da naredimo dolg vbod do vdolbine zoba, kjer pretaknemo šivanko skozi nekaj

niti krpinice, nakar napravimo spet dolg vbod do vrha zoba. Tako šivamo dve vrsti. Ob vratni izrezi in pri rokavih obkvačkamo krpinico samo na eni strani in prišijemo potem na to stran še eno krpinico takole (glej sliko 147/a):

1. vrsta: 1 navadni stebriček v vdolbino zoba, 5 zračne petlje, 1 gosta petlja v naslednji vrh zoba, 10 zračnih petelj, 1 gosta petlja v naslednji vrh zoba, 3 zračne petlje, nakar vse od začetka vrste dalje neprestano ponavljamo.

2. vrsta: 1 gosta petlja v vrh zoba (pred velikim lokom iz zračnih petelj), 15 gostih petelj okoli naslednjega loka, 1 gosta petlja v naslednji vrh zoba, 8 zračnih petelj; nato od začetka vrste dalje neprenehoma ponavljamo.

VLOŽEK IZ KRPINICE.

(Slika 147/b.)

Širina tega vložka je neomejena. Po dve krpinici položimo drugo na drugo in ju skvačkamo takole:

+ 1 gosta petlja v naslednji zob obeh krpinic hkrati, 8 zračnih petelj, 1 gosta petlja v četrto zračno petljo (tako nastane zobec), 3 zračne petlje, nakar od + dalje neprestano ponavljamo. Na ta način prikvačkamo vsako nadaljnjo krpinico.

Slika 148

Pleten

športni telovnik

(Slika 148.)

Zanj potrebujemo približno 100 g angor-ske volne kakršnekoli nežne barve, dve dolgi in pet kratkih pletenk, primerno kvačko in šest gumbov.

Vsak vzorčni oddelek progastega vzorca obsega po 15 petelj. Robno petljo podpletemo na koncu vrste levo, na začetku vrste jo pa samo predenemo.

Vzorec pletemo takole:

1. vrsta: 2 levi petlji, 3 desne petlje, 2 levi petlji, 8 desnih petelj.

2. vrsta: Petlje podpletemo tako, kakor so videti v prejšnji vrsti.

Te dve vrsti potem neprestano ponavljamo.

Spodnjo obrobo telovnika, ki jo pletemo v rebrastem vzorcu (izmenoma po dve desni in po dve levi petlji), naredimo šele potem, ko so posamezni deli sešiti. V ta namen naberejo iz spodnjega roba telovnika petlje in pletemo obrobo navzdol ali pa nasujemo zanj nanovo primerno število petelj in jo pletemo navzgor ter jo potem prišijemo na spodnji rob telovnika.

Zadnik in oba prednika pletemo v osnovnem vzorcu, ki smo ga zgoraj opisali. Vsak del pričnemo na spodnjem robu in ga oblikujemo po kroju.

Zadnik ima naplečnik, ki je vodoravno progast in na sredi navzdol prišiljen. Ko pričnemo plesti spodnji, navpično progasti del zadnika, pazimo na to, da pride na sredo široka proga desnih petelj. Ko naredimo ta spodnji del zadnika do tja, do kamor sega konica naplečnika, zazankamo na sredi nekaj petelj, potem pa skrajšujemo vrste obeh polovic, da je zgornji rob lokasto zaokrožen.

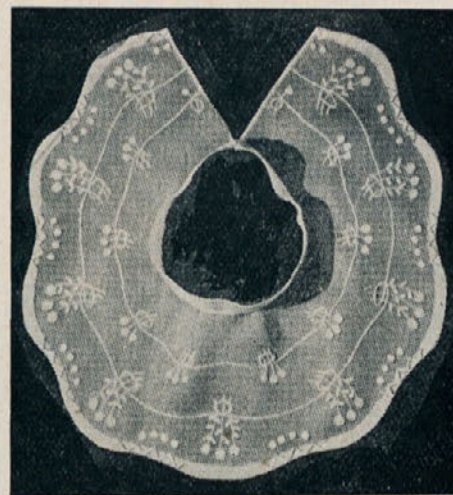
Naplečnik pričnemo na spodnji konici, kjer nasujemo 3 petlje, potem pa na obeh koncih polagoma petlje dovezemamo, dokler ni naplečnik dovolj širok in nista obe polovici lepo lokasto zaokroženi. Počenši od konice pletemo tako, da je videti na licu tale vzorec: 8 vrst desnih petelj, 2 vrsti levih petelj, 3 vrste desnih petelj in 2 vrsti levih petelj, nakar od začetka ponovimo.

Obe polovici **prednika** sta enaki, samo da naredimo pri desni polovici na prednjem

Slika 149

Ovratnik iz organdija okrašen s poljubno vezenino.

robu štiri gumbnice, na levo pa prišijemo štiri gumbce.

Žepe, ki jih pletemo na licu desno, na narobni strani pa levo, pričnemo na spodnjem ravnem robu in jih oblikujemo po kroju. Vsak žep ima po eno navpično gumbnico.

Ko so posamezni deli narejeni, jih napuemo (z narobno stranjo navzgor) na kraj, narahlo poškopimo in počakamo, da se posuše.

Zdaj obkvačkamo z gostimi petljami spodnji, na sredi prišiljeni rob naplečnika, ki ga potem prišijemo na spodnji del zadnika tako, da so goste petlje proste in pridvignjene.

Potem sešijemo posamezne dele med seboj z narobne strani z ometico in napuščamo pri tem stranski rob obeh prednikov. Nato obkvačkamo vse proste robove z vrsto gostih petelj in naravnamo oba prednika tako, da segata za 3 cm drug čez drugega, nakar spletemo v krogu spodnjo obrobo v rebrastem vzorcu. Nazadnje obkvačkamo oba žepa z gostimi petljami in ju prišijemo na oba prednika, potem pa obzankamo vse gumbnice in prišijemo gumbce.

PLETENA SPALNA OBLEKA.

(Slika 143.)

Zanjo potrebujemo približno 550 g srednjebele volne, ki je mešana z angorsko, dve dolgi in pet kratkih pletenk, primerno kvačko, 75 cm ozkega prožnega traku in šest gumbov.

Takšna obleka je primerna tudi za doma, seveda izberemo potem bolj temno barvo.

Hlače in spodnji del jopice pletemo na licu desno, na narobni strani levo, zgornji del jopice in rokavi so pa luknjičasti.

Luknjičasti vzorec: Številno petelj mora biti deljivo z 12. K tem petljam dosnujemo še 2 robni petlji.

1. vrsta: Same desne petlje.
2. vrsta: Same leve petlje.
3. vrsta: Izmenoma po 2 levi in po 2 desni petlji.

4. vrsta: Petlje podpletemo tako, kakor jih vidimo v prejšnji vrsti.

5. vrsta: Same desne petlje.

6. vrsta: Same leve petlje.

7. vrsta: 2 levi petlji, nato položimo nit pred ročno delo in predenemo naslednji 2 desni petlji, kakor bi ju hoteli levo podplesti, 2 levi petlji, 1 desna petlja, 1 ovoj, 1 petljo prevlečeno snamemo (1 petljo predenemo, naslednjo petljo podpletemo, nakar potegnemo predeto petljo čez podpleteno), 2 petlji hkrati desno spletemo, 1 ovoj, 1 desna petlja; nato od začetka vrste neprenehoma ponavljamo.

8. vrsta: Izmenoma po 2 levi petlji in po 2 desni petlji.

9. vrsta: Same desne petlje.

10. vrsta: Same leve petlje.

11. vrsta: 1 desna petlja, + ovoj, 1 petljo prevlečeno snamemo, 2 petlji hkrati desno spletemo, 1 ovoj, 1 desna petlja, zdaj položimo nit pred ročno delo, 2 petlji predenemo, 2 levi petlji, naslednji 2 petlji predenemo kakor malo prej; od + dalje neprestano ponavljamo.

12. vrsta: Kakor osma vrsta.

Zdaj ponavljamo neprestano vzorec od 5.—12. vrste.

Hlačnici pričnemo na spodnjem robu in pletemo vsako zase, in sicer 2 cm visoko sem in tja desno, dalje pa na licu desno, na narobni strani levo. Da se spodnji rob lepše zaokroži, snamemo v eni vrsti več petelj v enakomernih presledkih. Ker je vsaka hlačnica v pasu zadaj višja, vrvimo tam skrajšane vrste. Ko je hlačnica narejena, naberejo petlje v pasu na kratke pletenke in spletemo drugo hlačnico prav tako kakor prejšnjo, samo obratno. Ko naberejo tudi petlje te hlačnice na dve kratki pletenki, sklenemo vse petlje v krog in spletemo približno 2 cm v rebrastem vzorcu (izmenoma po 2 desni in po 2 levi petlji). Nato petlje zazankamo in naredimo na robu vrsto luknjic, za katere kvačkamo izmenoma po 2 navadna stebrička in po 1 zračno petljo. Zdaj napeljemo skozi to vrsto prožni trak, potem jo pa zapognemo na narobno stran in prišijemo rob z rahlimi šivi.

Vse tri dele jopice pričnemo plesti na spodnjem robu, kjer naredimo 2 cm visoko obrobo iz samih desnih petelj, dalje pa pletemo na licu desno, na narobni strani levo. V pasu naredimo vrsto luknjic, skozi katero napeljemo kasneje vrvco. To vrsto delamo takole: 6 desnih petelj, 1 ovoj, 1 petljo prevlečeno snamemo; to ponavljamo do konca vrste.

Pri obeh prednikih pletemo na prednjem robu po 5 petelj sem in tja desno in oblikujemo robove in zgornji luknjičasti del po kroju.

Rokave delamo od spodnjega roba navzgor po kroju.

Potem obkvačkamo spodnji rob rokavov, vratno izrezo in oba prednja robova z gostimi petljami. Pri tem naredimo na desnem predniku šest zank, za katere preskočimo z zračnimi petljami po nekaj petelj.

Nazadnje prišijemo na levi prednik šest obkvačkanih gumbov, skozi luknjičasto vrsto v pasu pa napeljemo 1.50 m dolgo sukano vrvco in prišijemo na vsak konec te vrvce po 1 čopek.

PLETENA JOPICA IN ČEPICA.

(Slika 150.)

Za enoletnega otroka potrebujemo približno 100 g volne kakršnekoli svetle barve, dve dolgi pletenki, primerno kvačko, 10 cm vrvce in 1/4 m svilenega traku, ki naj bo 4 cm širok.

Luknjičasti osnovni vzorec:

1. vrsta: Same desne petlje.

2. vrsta: Same leve petlje.

3. vrsta: 1 ovoj, 3 desne petlje, nato potegnemo prvo izmed teh treh petelj proti levi, in sicer čez drugo in tretjo petljo, potem od začetka vrste ponavljamo.

4. vrsta: Same leve petlje.

5. vrsta: 2 desni petlji, nato izmenoma po enkrat ovijemo in napravimo po 3 desne petlje, potem potegnemo prvo izmed treh desnih petelj proti levi čez drugo in tretjo petljo; nazadnje pa naredimo samo 1 desno petljo.

6. vrsta: Same leve petlje.

7. vrsta: 1 desna petlja, nato izmenoma po enkrat ovijemo in napravimo po 3 desne petlje, pa potegnemo prvo petljo čez drugo in tretjo petljo; nazadnje enkrat ovijemo in snamemo 1 petljo.

8. vrsta: Same leve petlje.

Zdaj ponavljamo neprenehoma 5.—8. vrsto. Jopica ima raglanski kraj in je spredaj preklana.

Ko si napravimo kraj, pletemo zadnik in oba prednika vsakega zase in jih pričnemo na spodnjem robu.

Raglanske rokave začnemo pri zapestju. Najprej naredimo 6 1/2 cm v rebrastem vzorcu (izmenoma po 1 desna in po 1 leva petlja), dalje pa pletemo luknjičasti vzorec in na obeh koncih polagoma dovezemo. Ko je rokav 18 cm širok, začnemo zaradi raglanske oblike na obeh koncih spet snemati, dokler ni rokav pri vratni izrezi samo še 4 cm širok.

Ko so posamezni deli narejeni in polikani, obrobimo vse robove in poševni sešiv na rokavih z zobci. V ta namen kvačkamo izmenoma po 1 gosto petljo v rob, po 3 zračne petlje in po 1 gosto petljo v gosto petljo.

Jopica se zapenja pri vratu z zanko iz zračnih petelj na obkvačkani gumb.

Čepico pričnemo plesti ob vratu, kjer jo nazadnje za 1 cm navznoter zapognemo in potegnemo skozi rob svilen trak. Do vrha glave, kjer je čepica sešita, pletemo ravno, od tam dalje pa na obeh koncih enako neprestano skrajšujemo vrste, da je čepica na vrhu prišiljena. Na konico čepice prišijemo, potem ko je sešita, 10 cm dolgo vrvco z dolgim čopkom.

HLAČKE.

(Slika 151.)

Za take hlačke potrebujemo nekako 100 g volne in jih pletemo tako, da so na licu same leve petlje.

Ko naredimo od členkov navzgor v krogu vsako hlačnico zase, ju v koraku združimo in pletemo hlačke dalje na vseh petljah spet v krogu. V pasu naredimo vrsto luknjic, za katere pletemo izmenoma po 1 ovoj, po 2 petlji hkrati levo spletemo in naredimo po

2 levi petlji. Skozi te luknjice napeljemo potem vrvco s čopkoma. Nad pasom napravimo trojico listov po osnovnem vzorcu jopice.

Nato dopletemo na spodnjem robu vsake hlačnice najprej 2 1/2 cm visok predel v rebrastem vzorcu (izmenoma po dve desni in po dve levi petlji), potem vrsto luknjic za vrvco, nazadnje pa stopalo tako, kakor pri nogavici.

Vse proste robove hlačk obkvačkamo potem z vrsto gostih petelj, in naredimo pri tem pri prednjih naramnicah po dve zanki, nekoliko daljši zadnji naramnici pa izpodrobimo in prišijemo na dvojnati rob po dva gumba.

OPREMA ZA ENOLETNEGA OTROČIČKA.

(Sliki 152 in 153.)

Za površno jopico z oglavnico potrebujemo približno 160 g mehke bele volne, dve dolgi pletenki in primerno kvačko.

Listasti osnovni vzorec (glej sliko 153/a) pletemo takole: Številno petelj mora biti deljivo z 12.

1. vrsta: 6 levih petelj, 1 desno petljo dosnujemo iz prečne niti pred naslednjo petljo, 6 levih petelj.

2. vrsta: 6 desnih petelj, 1 leva petlja, 6 desnih petelj.

3. vrsta: 6 levih petelj, 1 desna petlja, 6 levih petelj.

4. vrsta: 6 desnih petelj, 1 leva petlja, 6 desnih petelj.

5. in 6. vrsta: Kakor tretja in četrta vrsta.

Odslej bomo navajali pri vsakem vzorčnem oddelku samo še petlje lista. Pred temi petljami in za njimi podpletamo po 6 petelj tjagrede levo, nazajgrede pa desno.

7. vrsta: 1 ovoj, 1 desna petlja, 1 ovoj.

8. vrsta: 3 leve petlje.

9. vrsta: 1 desna petlja, 1 ovoj, 1 desna petlja, 1 ovoj, 1 desna petlja.

10. vrsta: 5 levih petelj.

11. vrsta: 2 desni petlji, 1 ovoj, 1 desna petlja, 1 ovoj, 2 desni petlji.

12. vrsta: 7 levih petelj.

13. vrsta: 3 desne petlje, 1 ovoj, 1 desna petlja, 1 ovoj, 3 desne petlje.

14. vrsta: 9 levih petelj.

15. vrsta: 4 desne petlje, 1 ovoj, 1 desna petlja, 1 ovoj, 4 desne petlje.

16. vrsta: 11 levih petelj.

17. vrsta: 1 petljo prevlečeno snamemo (tako da 1 petljo predenemo, naslednjo petljo podpletemo, nakar potegnemo predeto petljo čez podpleteno), 7 desnih petelj, 2 petlji hkrati desno spletemo (na ta način snamemo spet 1 petljo).

18. vrsta: 9 levih petelj.

19. vrsta: 1 petljo prevlečeno snamemo, 5 desnih petelj, 2 petlji hkrati desno spletemo.

20. vrsta: 7 levih petelj.

21. vrsta: 1 petljo prevlečeno snamemo, 3 desne petlje, 2 petlji hkrati desno spletemo.

22. vrsta: 5 levih petelj.

23. vrsta: 1 petljo prevlečeno snamemo, 1 desna petlja, 2 petlji hkrati desno spletemo.

24. vrsta: 3 leve petlje.

25. vrsta: 1 petljo predenemo, 2 petlji hkrati desno spletemo, nakar potegnemo predeto petljo čez podpleteni.

26. vrsta: 1 leva petlja.

27. vrsta: 5 levih petelj, 2 petlji hkrati spletemo, 6 levih petelj.

28. vrsta: Same desne petlje.

Jopica ima na predniku in zadniku po 4 cm širok okrogli obramek. Zadnik in oba prednika pričnemo plesti na spodnjem robu, kjer naredimo za obrobo najprej 10 vrst samih desnih petelj. Na prednjem robu vsakega prednika pletemo po 5 petelj vseskozi desno. Od spodnje obrobe dalje delamo opisani listasti vzorec in napravimo med posa-

meznimi listi po 8 vrst, nakar naslednje liste premaknemo.

Vsakega izmed treh delov života oblikujemo po kroju do obramka, kjer zgornji rob lepo zaokrožimo. Nato naberemo na zaokroženem robu vseh treh delov petlje za obramek na eno pletenko in spletemo najprej nekaj vrst na licu desno, na narobni strani levo, potem pa naredimo eno plaso listov, in sicer naj imajo listi kratek pecelj in naj bodo med seboj oddaljeni po 8 petelj. Od teh vmesnih osmih petelj snamemo polagoma po 3 petlje, da se obramek lepše zaokroži. Ko imajo vmesna polja samo še po 5 petelj, naredimo nekaj vrst tako, da so na licu same desne petlje, dalje pa pletemo rebrasti vzorec do roba vratne izreze, in sicer izpočetka po 2 desni in po 3 leve petlje, potem, ko po 1 levo petljo snamemo, pa po 2 desni in po 2 levi petlji. Ob vratni izrezi petlje narahlo zazankamo.

Rokave pričnemo pri zapestju, kjer naredimo 7 cm visoko obrobo v rebrastem vzorcu, dalje pa delamo listasti osnovni vzorec.

Oglavnico pletemo v enem kosu. Pričnemo jo na prednjem robu, kjer naredimo najprej nekaj vrst samih desnih petelj, potem pa nadaljujemo v listastem osnovnem vzorcu. Ko je pravokotnik narejen, oglavnico zadaj sešijemo in obkvačkamo spodnji rob z gostimi petljami. Nato kvačkamo ob vratni izrezi jopice izmenoma po 2 navadna stebrička (vsakega v eno levo petljo) in po 2 zračni petlji, s katerima preskočimo po 2 desni petlji.

Nazadnje prišijemo oglavnico z ometico k jopici in napeljemo skozi luknjice ob vratni izrezi vrvco s čopkoma.

Če nam ugaja, lahko okrasimo oglavnico in rokave s prepletano vrvco.

JOPICA Z ZOBČASTIM OVRATNIKOM IN ČEPICA.

(Sliki 154 in 155.)

Za enoletnega otroka potrebujemo: za jopico 80 g, za čepico pa 50 g mehke svetlomodre volne, 3 dolge srednje debele pletenke, 5 tanjših kratkih pletenk, primerno kvačko in 1.20 m svilenega traku, ki naj bo 1½ cm širok.

Jopico, ki ima kimonski kroj, pričnemo pletiti na spodnjem robu zadnika. Ko naredimo za rob 6 vrst samih desnih petelj, pletemo dalje na licu desno, na narobni strani pa levo in podpletamo pri tem na vsakem koncu po 3 petlje sem in tja desno, da nastane rob. V četrti vrsti nad robom (nazajgrede) delamo izmenoma po 6 levih in po 2 desni petlji; nazadnje 6 desnih petelj, v četrti naslednji vrsti pa pletemo 2 levi petlji, nato izmenoma po 2 desni in po 6 levih petelj, nazadnje samo 2 levi petlji. Te desne petlje v vsaki četrti vrsti premaknemo. Ko pridemo do rokavov, dosnujemo na obeh koncih primerno število petelj zanje (brez zapestkov). Na dosnutih petljah spletemo najprej 6 vrst sem in tja desno kakor na začetku zadnika, dalje pa pletemo po vsej širini osnovni vzorec. Od začetka vratne izreze dalje delamo jopico do kraja v dveh delih. Na prednjem robu obeh prednikov in ob stranskih robovih podpletamo po 3 petlje na robu sem in tja desno. Preden petlje rokavov zazankamo, naredimo spet 6 vrst desnih petelj. Prav tako napravimo po 6 desnih vrst na spodnjem robu obeh prednikov.

Ko je život jopice narejen, ga napnemo (z narobno stranjo navzgor) na kroj, nato pa narahlo poškopimo in počakamo, da se posuši. Potem sešijemo stranske robove jopice in rokave, nakar naberemo na koncu rokavov petlje za zapestki, ki jih spletemo s tanjšimi pletenkami v rebrastem vzorcu (izmenoma po dve desni in po dve levi petlji). Zdaj obkvačkamo vse robove jopice z gostimi petljami.

Za ovratnik, ki ga pričnemo na zunanjem robu, nasnujemo 145 petelj in naredimo najprej 1 vrsto desnih petelj, potem pa pletemo dalje takole: robno petljo predenemo, naredimo 1 desno petljo, potegnemo predeto

petljo čez podpletano, * 7 desnih petelj, naredimo iz naslednje prečne niti (med dvema petljama) eno desnozasukano petljo, nato eno desno petljo, spet iz prečne niti eno desnozasukano petljo, sedem desnih petelj, tri petlje hkrati desno spletemo, od * dalje sedemkrat ponovimo, nazadnje pa spletemo samo 2 petlji hkrati desno; nazajgrede pletemo desno. Ko je ovratnik dovolj širok, zazankamo petlje s kvačko takole: 4 zračne petlje, 2 hkrati sklenjena navadna stebrička v naslednji 2 pleteni petlji, X v naslednji 2 petlji 1 navadni in 1 polovični stebriček, ki ju sklenemo hkrati, nato 1 polovični stebriček in 1 gosta petlja, ki ju hkrati sklenemo, 1 gosta petlja, 3 verižne petlje v 3 petlje nad vdolbino, potem spet 1 gosta petlja, še 1 gosta petlja in 1 polovični stebriček, ki ju sklenemo hkrati, 1 polovični stebriček in 1 navadni stebriček, ki ju sklenemo hkrati, na vrhu zoba 3 hkrati sklenjene navadne stebričke, in sicer v naslednjo petljo, v vse 3 naslednje petlje hkrati in v naslednjo petljo; zdaj od X dalje ponavljamo, nazadnje pa sklenemo samo 2 navadna stebrička hkrati.

Nato kvačkamo kar dalje v krogu, in sicer na obeh sprednjih robovih goste petlje, na zunanjem robu verižne petlje v petlje nasnutka, ob vratni izrezi pa goste petlje, izmed katerih sklenemo zaradi zavoja po 2 gosti petlji hkrati. Ko je ovratnik narejen, ga prišijemo k jopici in naredimo na desnem predniku jopice tri zanke, na levi rob pa prišijemo tri obkvačkane gumbce.

Čepico, ki je sestavljena iz dveh polovic, pričnemo na spodnjem robu, kjer naredimo najprej 8 vrst desnih petelj, dalje pa pletemo zobčasti vzorec kakor pri ovratniku in pri tem dovezemamo ali pa snamemo petlje, kakor pač pokaže kroj. Nazadnje obe polovici čepice polikamo, po sredi glave sešijemo in prišijemo na vsak vogal spodnjega roba po en 60 cm dolg kos svilenega traku.

PLETENA POVRŠNA JOPICA.

(Slika 156 na levi zgoraj.)

Za polletnega dojenčka potrebujemo približno 50 g tanke in mehke volne kakršnekoli barve, pet kratkih in dve dolgi tanki pletenki in tri četrti metra svilenega traku, ki naj bo 2½ cm širok.

Ta jopica ima kimonski kroj in jo pričnemo na spodnjem robu zadnika. Večino jopice pletemo sem in tja desno, nazadnje pa obrobimo v krogu vse robove takole: 2 vrsti desnih petelj, dvakrat izmenoma po 1 vrsta levih in po 1 vrsta desnih petelj, dvakrat izmenoma po 1 vrsta desnih in po 1 vrsta levih petelj, 2 vrsti desnih petelj, dvakrat izmenoma po 1 vrsta levih in po 1 vrsta desnih petelj. Pri tem dosnujemo na vogalih po nekaj petelj. Nato petlje zazankamo in naredimo pod vratom na vsakem vogalu po eno zanko, skozi kateri napeljemo trak, ki ga potem zavezujemo s petljo.

PROGASTA POVRŠNA JOPICA.

(Slika 157 na desni zgoraj.)

Za polletnega otročička potrebujemo 50 g bele in 50 g svetlomodre volne, dve dolgi pletenki, primerno kvačko in tri gumbce.

Progasti osnovni vzorec pletemo v vrstah sem in tja takole: število petelj je deljivo s 6.

S svetlomodro volno:

1.—10. vrsta: Same desne petlje.

Z belo volno:

11. vrsta: Same desne petlje.

12. vrsta: Same leve petlje.

13. vrsta: Same desne petlje.

14. vrsta: Same leve petlje.

S svetlomodro volno:

15. vrsta: Izmenoma po 5 desnih petelj in naslednjo petljo samo predenemo. Nit je za ročnim delom.

Z belo volno:

17. vrsta: Same desne petlje.

18. vrsta: Same leve petlje.

19. in 20. vrsta: Kakor 17. in 18. vrsta.

Teh 20 vrst neprenehoma ponavljamo.

Spodnji del jopice je navpično progast in ga pričnemo pletiti na zadnjem navpičnem robu, kjer je jopica razprta. Ob rokavni izrezi skrajšamo postopoma nekaj vrst, ki jih takoj nato spet podaljšamo. Obramek s kimonskimi rokavi je vodoravno progast. Ko naredimo po nekaj vrst vsakega rokava s svetlomodro volno (sem in tja desno) ter pri tem vrste pod pazduho podaljšujemo, dosnujemo na sredi med obema rokavoma primerno število petelj za obramek. Zdaj spletemo s svetlomodro volno še dve vrsti čez vso širino, nakar pletemo progasti vzorec, počenši z belo progjo. Jopica je zadaj razprta in končamo zadnji polovici obramka in rokavov vsako zase, sicer pa kakor prednji del.

Zapestke spletemo v rebrastem vzorcu (izmenoma po dve desni in po dve levi petlji).

Nazadnje obkvačkamo spodnji rob in zadnja dva robova z gostimi petljami in preskočimo pri tem na desnem robu trikrat po nekaj petelj z zračnimi petljami, na desni rob pa prišijemo tri gumbce. Okoli vratne izreze naredimo zobce, za katere kvačkamo po 1 gosto petljo v rob, po 3 zračne petlje in po 1 gosto petljo v zadnjo gosto petljo.

PIKČASTA POVRŠNA JOPICA.

(Slika 158 spodaj.)

Za enoletnega otročička potrebujemo približno 80 g bele in 60 g svetlorožnate volne, dve dolgi pletenki in primerno kvačko.

Jopico pletemo po večini na licu desno, na narobni strani pa levo. Osnovo delamo z belo volno, v pikčastih vrstah pa menjavamo po 1 petljo z belo in po 1 petljo s svetlorožnato volno. Nit, ki je tisti hip ne potrebujemo, vodimo na narobni strani.

Barve osnovnega vzorca se vrste takole:

1. in 2. vrsta: Z belo volno.

3. vrsta: Izmenoma po 1 petlja z belo in po 1 petlja s svetlorožnato volno.

4.—6. vrsta: Z belo volno.

7. vrsta: Kakor tretja vrsta, samo da so rožnate petlje in z njimi bele petlje premaknjene.

8. vrsta: Z belo volno.

Zivot jopice pletemo do rokavnih izrez v enem kosu, dalje pa v treh delih. Ko naredimo približno 2½ cm visoko obrobo iz samih desnih petelj, in sicer 6 vrst z rožnato, 2 vrsti z belo in 2 vrsti z rožnato volno, pričnemo pletiti osnovni vzorec. Po 3 petlje na obeh prednjih robovih pletemo sem in tja desno.

Rokav pričnemo pri zapestju z rebrastim vzorcem (izmenoma po dve desni in po dve levi petlji), dalje pa pletemo osnovni vzorec.

Ko rokave sešijemo in vsijemo, obkvačkamo vse robove jopice z gostimi petljami bele barve, vratno izrezo in vrsto, ki poudari navidezni obramek, pa z rožnatimi zobci. Zobce kvačkamo takole: izmenoma po 2 gosti petlji v rob, po 3 zračne petlje in po 1 gosta petlja v zadnjo gosto petljo.

Nazadnje prišijemo na vsako stran razporka po tri 30 cm dolge kvačkane trake.

KVAČKAN PRT IZ OKROGLIH ZVEZD.

(Slika 159.)

Za ta starinski prt, ki meri z resami vred 140×140 cm, potrebujemo približno 570 g bele kvačkanca štev. 30. Posamezne okrogle zvezde, iz katerih je prt sestavljen, kvačkamo vsako zase in jo, ko delamo zadnjo vrsto, priključimo k prejšnjim zvezdam. Četverkotne praznine med zvezdami so izpolnjene s pajki. Nazadnje obkvačkamo prt z lokji iz zračnih petelj in privežemo na skrajno vrsto v vsak lok po en čopek, ki ga naredimo iz 17 niti, izmed katerih je vsaka po 20 cm dolga.

Prt ima 256 zvezd (v vsako smer po 16). Vsako izmed teh zvezd kvačkamo takole:

Najprej naredimo obroček iz 10 zračnih petelj.

1. krog: 3 zračne petlje, 23 navadnih stebričkov v obroček, nazadnje 1 verižna petlja v tretjo petljo na začetku.

2. krog: 3 zračne petlje, 1 navadni stebriček med prvi in drugi stebriček prejšnje vrste, 6 zračnih petelj, 1 navadni stebriček v zgornji člen stebrička, ki smo ga nazadnje naredili, + 4 zračne petlje, 1 dvojni stebriček med prvi in drugi naslednji stebriček prejšnje vrste, toda ko snamemo prvi dve zanki s kvačke, napravimo 1 navadni stebriček v prostor za drugim spodnjim stebričkom, potem pa snamemo s po enim ovojem neprestano po 2 zanki, nakar naredimo 3 zračne petlje in 1 navadni stebriček v križišče. Zdaj od + dalje še šestkrat ponovimo, potem pa napravimo 4 zračne petlje in 1 verižno petljo v tretjo izmed 6 zračnih petelj na začetku.

3. krog: 1 zračna petlja, 3 goste petlje okoli naslednjih 3 zračnih petelj, 1 gosta petlja v stebriček, 5 gostih petelj okoli 4 gostih petelj in 1 gosta petlja v naslednji stebriček.

4.—9. krog: Goste petlje na goste petlje, in sicer vbadamo skozi oba člena vsake petlje. Zadnji (deveti) krog ima 80 gostih petelj. Vsak lok sklenemo z verižno petljo, ki jo naredimo v prvo petljo na začetku.

10. krog: 3 zračne petlje, po 1 navadni stebriček v vsako gosto petljo (torej 79 stebričkov in za osemdeseti stebriček 3 zračne petlje; nazadnje 1 verižna petlja v tretjo zračno petljo na začetku.

11. krog: 3 zračne petlje, 1 navadni stebriček med prvi in drugi spodnji stebriček, 6 zračnih petelj, 1 navadni stebriček v zgornje člene stebrička, ki smo ga nazadnje naredili, nato * 5 zračnih petelj in spet 1 križni stebriček in iz 1 dvojnega stebrička, ki ga naredimo med drugi in tretji naslednji stebriček, in ko snamemo s kvačke prvi dve zanki tega stebrička, napravimo še 1 navadni stebriček med drugi in tretji naslednji stebriček. Šele nato kvačkamo ostale zanke dvojnega stebrička do kraja, potem pa naredimo 3 zračne petlje in 1 navadni stebriček v križišče. Zdaj od * dalje ponavljamo, nazadnje pa napravimo 5 zračnih petelj in 1 verižno petljo v tretjo izmed šestih zračnih petelj.

12. krog: 6 zračnih petelj, 1 navadni stebriček okoli naslednjih treh zračnih petelj, () 3 zračne petlje, 1 navadni stebriček okoli naslednjih petih zračnih petelj, 3 zračne petlje, 2 navadna stebrička, ki sta ločena s 3 zračnimi petljami, okoli naslednjih 3 zračnih petelj, zdaj od () dalje neprestano ponavljamo. Zadnji lok iz 5 zračnih petelj obkvačkamo z 1 navadnim stebričkom, nato naredimo 3 zračne petlje in po 1 verižno petljo v tretjo in četrto zračno petljo izmed šestih petelj na začetku.

13. krog: 6 zračnih petelj, 1 navadni stebriček okoli istih zračnih petelj, * 3 zračne petlje, po 1 gosta petlja okoli loka iz zračnih petelj pred naslednjim navadnim stebričkom, ki stoji na loku iz 5 zračnih petelj, in za njim, nato 3 zračne petlje, 2 navadna stebrička, ki ju ločimo s 3 zračnimi petljami, okoli naslednjih 3 zračnih petelj. Zdaj od * dalje neprestano ponavljamo, nazadnje pa napravimo po drugi gosti petlji samo 3 zračne petlje in 1 verižno petljo v tretjo zračno petljo na začetku. Nazadnje nit utrgamo in zadelamo.

Ko delamo drugo in vse naslednje zvezde, jih sproti prikvačkamo k prejšnjim. Kakor je razvidno iz slike, segajo vedno po 3 loki iz treh zračnih petelj drug v drugega, nakar ostaneta po 2 loka iz treh zračnih petelj prosta. Kjer prikvačkamo zvezdo k zvezdi, naredimo namesto 3 zračnih petelj med stebričkoma po 1 zračno petljo, po 1 gosto petljo okoli ustreznega loka sosedne zvezde in po 1 zračno petljo.

Ko naredimo in skvačkamo vse zvezde, pričenemo delati pajke. Kakor pri zvezdi, naredimo tudi pri pajku najprej obroček iz 10 zračnih petelj in kvačkamo prvi krog kakor pri zvezdi.

2. krog: 1 gosta petlja v naslednji stebriček (vbademo skozi oba vrhna člena), () 7 zračnih petelj, 1 gosta petlja okoli prvega prostega loka (iz treh zračnih petelj) zvezde, 7 zračnih petelj, 1 gosta petlja na isti stebriček, kamor smo napravili prejšnjo gosto petljo, po 1 gosta petlja na 3 naslednje stebričke; zdaj od () dalje ponavljamo in naredimo gosti petlji med sedmimi zračnimi petljami vselej okoli naslednjih lokov iz treh zračnih petelj zvezde.

Prt obrobimo naokoli z loki iz zračnih petelj takole:

1. krog: 2 navadna stebrička v zunanje izmed treh priključkov dveh sosednih zvezd, potem izmenoma po 11 zračnih petelj in po 2 navadna stebrička okoli vsakega naslednjega loka iz treh zračnih petelj.

2. krog: Verižne petlje do sredine naslednjega loka iz zračnih petelj, 3 zračne petlje, 1 navadni stebriček okoli istega loka, potem pa neprenehoma izmenoma po 11 zračnih petelj in po 2 navadna stebrička okoli naslednjega loka; nazadnje 11 zračnih petelj in 1 verižna petlja v tretjo zračno petljo in dalje do sredine naslednjega loka.

3. in 4. krog: Kakor drugi krog; samo da dodamo na vogalih pred vogalom in za njim po 1 lok in po 2 navadna stebrička.

5.—7. krog: Kakor prejšnji, toda za loka po 12 petelj.

Nazadnje privežemo v vsak lok po en čoppek, za katerega narežemo 17 niti, dolgih po 20 cm, in jih pregnemo na pol, nakar jih s kvačko pretaknemo skozi pregib in oba konca zategnemo.

KVAČKAN PRT IZ ŠTIRIOGLATIH ZVEZD.

(Slika 160.)

Ta prt, ki se poda zlasti v moško sobo, delamo s kvačkancem iz makoja štev. 50. Vsako štirioglato zvezdo kvačkamo zase in jo šele, ko delamo zadnjo vrsto, priključimo na prejšnje. Zato ima lahko prt kakršnokoli obliko.

Vsako zvezdo pričnemo z obročkom iz 9 zračnih petelj, dalje pa kvačkamo takole:

1. krog: 5 zračnih petelj (namesto prvega dvojnega stebrička) in petnajstkrat izmenoma po 1 dvojni stebriček v obroček in po 1 zračna petlja. Krog sklenemo z 1 verižno petljo, ki jo napravimo v četrto zračno petljo na začetku.

2. krog: 6 zračnih petelj, 1 gosta petlja v prvo teh šestih zračnih petelj (tako nastane zobec), + 3 goste petlje takoj v naslednjo zračno petljo prvega kroga, 5 zračnih petelj, 1 gosta petlja od strani v zadnjo gosto petljo; potem od + dalje neprestano ponavljamo.

3. krog: Verižne petlje do sredine loka, nato izmenoma po 4 zračne petlje in po 1 gosta petlja okoli naslednjega loka; nazadnje krog sklenemo.

4. krog: 4 zračne petlje, 1 dvojni stebriček v gosto petljo za naslednjim spodnjim lokom, 5 zračnih petelj, 1 gosta petlja od strani okoli zgornjih členov dvojnega stebrička, + 4 zračne petlje, 2 dvojni stebrička, ki ju sklenemo hkrati, in sicer napravimo prvega v gosto petljo tretjega kroga, ki smo jo nazadnje obkvačkali, drugega pa v naslednjo gosto petljo. Oba dvojni stebrička sklenemo hkrati tako, da skvačkamo prvega izmed njiju do zadnjega ovoja, nakar naredimo drugi dvojni stebriček, s katerim sklenemo nazadnje tudi ostali dve zanki prvega stebrička. Nato napravimo 5 zračnih petelj in 1 gosto petljo od strani v zgornji člen hkrati sklenjenih stebričkov. Potem od + dalje neprestano ponavljamo.

5. krog: Verižne petlje do sredine prvega loka, * 6 zračnih petelj, 1 gosta petlja v lok naslednjega zobca, 6 zračnih petelj, 1 dvojni stebriček v lok naslednjega zobca, 6 zračnih petelj, 2 trojna stebrička, ki ju sklenemo hkrati, in sicer napravimo prvega v lok nazadnje obkvačkanega zobca, drugega pa v lok naslednjega zobca. Nato naredimo 5 zračnih

petelj, 1 gosta petljo v zgornji člen hkrati sklenjenih stebričkov, 6 zračnih petelj, 1 dvojni stebriček v lok nazadnje obkvačkanega zobca, 6 zračnih petelj, 1 gosta petlja v lok naslednjega zobca; zdaj od * dalje ponavljamo.

6. krog: 6 zračnih petelj, 1 gosta petlja v prvo izmed teh šestih zračnih petelj, () po 1 gosta petlja v naslednjih 6 zračnih petelj, 5 zračnih petelj, 1 gosta petlja v zadnjo gosto petljo; od () dalje enkrat ponovimo, nato 1 gosta petlja v naslednjih 6 zračnih petelj, 3 goste petlje v lok na vogalu, 5 zračnih petelj, 1 gosta petlja v zadnjo gosto petljo, 3 goste petlje v vogalni lok in tako dalje do konca kroga.

Drugo in ostale zvezde prikvačkamo že v šestem krogu k prejšnjim. V ta namen naredimo pri loku zobca namesto tretje izmed 5 zračnih petelj 1 gosta petljo, in sicer okoli ustreznega loka zobca sosedne zvezde. Na vogalih zvezd nastane vsled tega križ.

Ko naredimo vse zvezde, obrobimo prt tako, da kvačkamo izmenoma po 2 navadna stebrička, ki sta ločena z 1 zračno petljo, v zobec in po 5 zračnih petelj. Tam, kjer sta skvačkana po dva vogalna zobca, naredimo 2 dvojni stebrička, med njima 1 zračno petljo, nato 4 zračne petlje, potem pa spet 2 dvojni stebrička, ki ju ločimo z 1 zračno petljo, in sicer v stikališče obeh zobcev. Na vogalih kvačkamo po 6 zračnih petelj in naredimo nato skupine dvojnih stebričkov, ki smo jih pravkar opisali, samo da napravimo namesto 4 zračnih petelj 5 zračnih petelj, za temi skupinami pa spet 6 zračnih petelj.

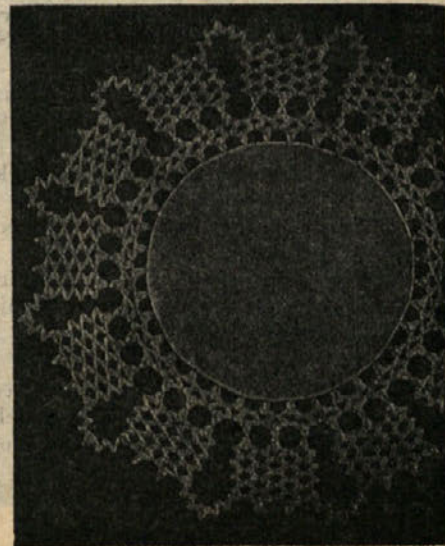
V naslednji (zadnji vrsti) kvačkamo v vsako petljo po 1 gosto petljo.

OKROGEL PRTIČEK.

Ta prtiček ima v premeru 28 cm. Zanj potrebujemo približno 6 m bele svilene krpinice, ki naj bo 8 mm široka, 15 cm belega platnena ali opalnega batista in belo svilo za šivanje.

Ko si prerišemo oziroma napravimo po navodilu, ki smo ga podali malo prej, predlogo za ves prtiček, pripenjamo nanjo najprej zobčasti notranji obod čipk, ki ga potem šivamo dvakrat naokoli. Vsakokrat sešijemo izmenoma po dva zobca, ki se stikata, in po dva zobca na vogalu, ki segata drug čez drugega. Ko je notranji obod čipk narejen, pričnemo pripenjati na predlogo zunanji obod, ki ga sestavlja izmenoma po en večji lok in po en gostejši del. Ko ta zunanji obod šivamo, ga sproti prišivamo na notranji obod čipk. Pri večjem loku zunanjega oboda sešijemo z nekaj vbodi le zobce, ki segajo drug čez drugega.

Nazadnje čipke skozi vlažno krpo polikamo, potem jih prišijemo na batist z drobnno ometico, ozko porezani rob blaga pa zvijemo in prišijemo s svitkastim šivom, nakar prtiček še enkrat polikamo.

Mira Rojčeva:

DRUŽABNICA

Na terasi novega kopališkega hotela se je zabavala vesela družba letoviščarjev. Gospa Ela, žena znanega odvetnika, je ravno smehljaje se sprejemala svojega sina edinca Petra, ki je obetal, da bo naslednik svojega očeta v dobro vpeljani odvetniški pisarni.

«Torej, Peter, ali si že našel družabnico?» ga je vprašala.

«Za tenis že, mama, ampak ti vendar veš, da iščem za vsak šport drugo in vselej najboljšo: za jahanje, za tenis, za plavanje, za veslanje, za iskanje gob itd.»

Družba je po Petrovih besedah udarila v bučen smeh.

«Ti si lep Don Juan, Peter — ampak veš, prav za prav to ni slaba misel,» je razumoval eden izmed mladih! «Kako ti je prišlo to na misel?»

«Čisto preprosto,» je odgovoril črnolasi dr. Jelič. «Nekatere deklice ali, pardon, mlade dame — in lepe gospe niso izključene — se je hudomušno smehljajal na navzoče mlade gospe, «igrajo imenito tenis, druge so izvrstne plavalke, nekatere spet krasno jahajo, mnoge sijajno veslajo, in tako gre to do neskončnega. Lahko si torej izbiram, mar ne?»

«Ti si spreten fant,» se je smejal gospod doktor Jelič senior, ki je prihajal na teraso z ribiškimi orodjem. Gospod doktor je namreč v prostem času strašno rad lovil ribe. «Pri tako veliki izbiri najbolje spoznaš, katera je prava.»

Vsi so pritrjevali, gospa Ela Jeličeva pa se je samo prizanesljivo smehljala. Njen edinček Peter, nekoliko samopašen in raznežen, sicer pa dober fant, je bil njen ljubljenec.

«Kdo je prav za prav tvoja družabnica za tenis, Peter? Da bom vedela,» je vprašala Mila, Petrova sestrična, ki je zmeraj podpirala njegova pustolovska nagnjenja.

«Eva Janežičeva,» je odgovoril Peter. «Danes sva prvič skupaj zmogovito igrala proti Rojčevima.»

«Eva? No, ne vem, ne vem, kaj bi rekla, ako bi poznala tvoja načela. Je preveč resna za tebe,» je podvomila, in vsi drugi so ji pritrjevali. Samo Peter se je smejal in branil:

«Nič ne pomaga, lepa sestrična, zaradi enega cveta sonce ne sveti — hujša skrb je ta, da moram jutri iskati novo družabnico za plavalno tekmovalje. Spoštovana družba mi bo zdaj oprostila, kajne, moram se iti preobleči in potem na čoln. Nočeš iti z menoj na čoln?» se je obrnil k sestrični.

«Kaj bo pa rekla tvoja družabnica?» se je smejala sestrična.

*

Eva Janežičeva je sedela v čolnu zadaj in njej nasproti se je smehljajal deški obraz Petrov. Izpod dolgih obrvi

je opazovala svojega družabnika z nekakim zagonetnim, nekoliko prezirljivim pogledom. Bila je ljubeznivo in brhko dekle, toda kar nevarno ponosno. Peter ji je bil zelo všeč že od začetka. Bila je srečna, da si je ravno njo izbral za svojo družabnico. Toda njeno veselje ni dolgo trajalo. Slišala je seveda o razgovoru na hotelski terasi tisti večer, ko je privolila, da bo igrala s Petrom tenis. Škodoželjna usta neke prijateljice so ji prinesle na uho Petrove besede o izbiri deklet in o tem, kako se je norčeval iz ubogih žrtv. Ona, Eva, je bila slučajno ocenjena, da je dobra za tenis. Potem jo je nekoč vzel Peter na čoln in je v svoje začudenje spoznal, da je brez dvoma nadarjena za veslanje. Odsihdob je postala tudi njegova družabnica pri veslanju. In zvečer se je Peter lahko prepričal, da tudi pleše z njo najlaže. In kmalu ni bilo videti Petra drugače, kakor v Evini družbi.

Ko je gospa Ela Jeličeva izrazila pri večerji svoje začudenje nad revno Petrovo izbiro družabnic, češ da se je omejil samo na eno edino, jo je Peter pomiril:

«Kaj hočeš, mama? Ali naj iščem drugih deklet, ko je Eva tako pripravna? Doslej še ni nikoli razočaral!»

«No, prav, fant, ampak samo da se preveč ne navežeš nanjo. Je sirota, nič nima, povrh pa je baje še strašno ponosna,» je svarila skrbljiva mati svojega nadobudnega sina. Peter pa je samo z roko zamahnil in stekel za Evo.

Toda ni ostalo samo pri tem dokazovanju, da je Eva zelo pripravna. Prišel je trenutek, ko je izpregovorilo Petrovo srce, ko ni cenil v Evi samo dobro družabnico za osebno zabavo, ampak ko mu je postala tudi sicer nepogrešljiva. Hrepenel je po njej kakor po ženi, videl je v nji bitje, ki ga je trajno navezalo nase. Čim bolj je bila Eva hladna, čim nepravilneje je hodila na njune sestanke, tem bolj jo je vabil.

Eva pa je Petra nalašč zanemarjala. Smejala se je z dečki pod oknom in ga je namenoma pustila, da je moral čakati... Izgovarjala se je z vsem mogočim in ni prišla po več dni zaporedoma. Peter se je mučil. Vsi so videli, kako trpi.

Pa so prišli še hujši časi. Eva je že sploh prenehala hoditi s Petrom. Na njegova pisma ni odgovarjala.

Poletje je minilo... Po vodi je plavalo brezovo listje, kopališče je utihnilo. Letoviščarji so odhajali drug za drugim. Tudi Petrovi starši so sklenili, da se vrnejo v mesto. Še zadnjič se je skušal Peter približati Evi. Toda zaman je čakal cele ure, Evi ni bilo...

Naposled se mu je vendarle posrečilo, da je našel vsaj Evino staro teto.

«Eva? Ampak moj Bog, gospod doktor, ta se je vendar odpeljala v Zagreb, nastopila je službo v pisarni.»

Peter je obstal kakor omračen.

«Spominjam se pa,» je naglo dodala stara gospa, «da je pustila pismo za vas. Pojdite, da vam ga izročim.»

Petru je bilo srce v prsih kakor zvon. Ko je slednjič držal belo ovojko v roki, se mu je roka tresla. Raztrgal je ovojko in bral:

«Peter!»

Prosim, ne iščite me! Spočetka sem bila zelo srečna v Vašem prijateljstvu. Toda potem sem na žalost izvedela, v kak namen ste si me izbrali. Nočem biti v zasmeh vsem, ne želim si časti, biti Vaša 'družabnica'. Poglejte kam drugam, našli boste dovolj deklet za to.

Eva.»

Torej tako! On pa je že davno, tako davno videl v njej ne samo dekle, ki ima dušo, ampak edino žensko, katero bi lahko imel rad. Svojo bodočo ženo, družabnico za vse življenje. Da — tako je gledal na njo. In zdaj? Hitro je vtaknil pismo v žep in prosil Evino teto za njen naslov v Zagrebu. Mora za njo!

Toda ko je bil že na cilju, v majhni revni sobici, ga je odklonilni pogled Evinih črnih oči ustavil na pragu. «Peter! Ali ste prebrali moje pismo? Zakaj ste torej prišli sem? Nočem se stikati z vami. Ali vam mar nisem tega že neštetokrat pokazala?»

«Gotovo, Evica, najmanj že stokrat. In jaz, vsiljivec, prihajam stoprvič. Vi ste edina družabnica, nikar me ne opustite, saj vas imam, Eva, rad.»

«To pravite vsem svojim družabnicam?» ga je hladno vprašala Eva, toda glasek se ji je sumljivo tresel.

«Ne, samo eni — in to ste vi, Eva,» je odgovoril Peter resno in jo prijel za drobne roke.

«Nočem, pustite me, nočem, nočem biti družabnica za vaše zabave, za vaše flirte, za to sem preveč dobra,» je govorilo dekle s solzami v očeh in s pretrganim glasom.

«Evica, vi me ne razumete. Ali mi hočete biti družabnica za vse življenje? Ali hočete biti moja žena?»

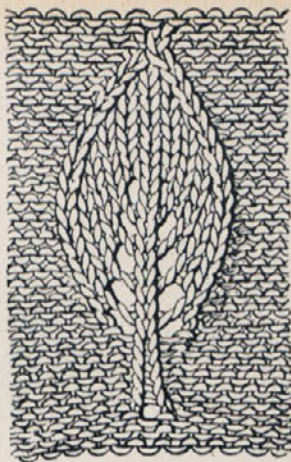
Eva je zmajala z glavo. Ko pa je pogledala Petra in videla njegov nežni, vdani pogled, je povsila glavo. Dolgo sta molčala. Eva je ostala v Petrovem objemu, nenadno pa se mu je iztrgala iz naročja in odločno zaklicala:

«Ampak tistih tvojih družabnic ne strpim. Nadomestovala bom čisto dobro vse sama, da boš vedel!»

Revmatizem.

«Strašno sem nesrečen. Zdravnik mi je rekel, da si ozdravim revmatizem, ako se bom varoval vode.»

«Pa kaj je pri tem tako neprijetno?»
«Saj ne veš, kako neumen se zdim sam sebi, kadar sedim v prazni kopanji in se drgnem s ščetjo.»

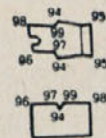
Slike 152/153/a

Slika 150

Slike 151, 152, 153

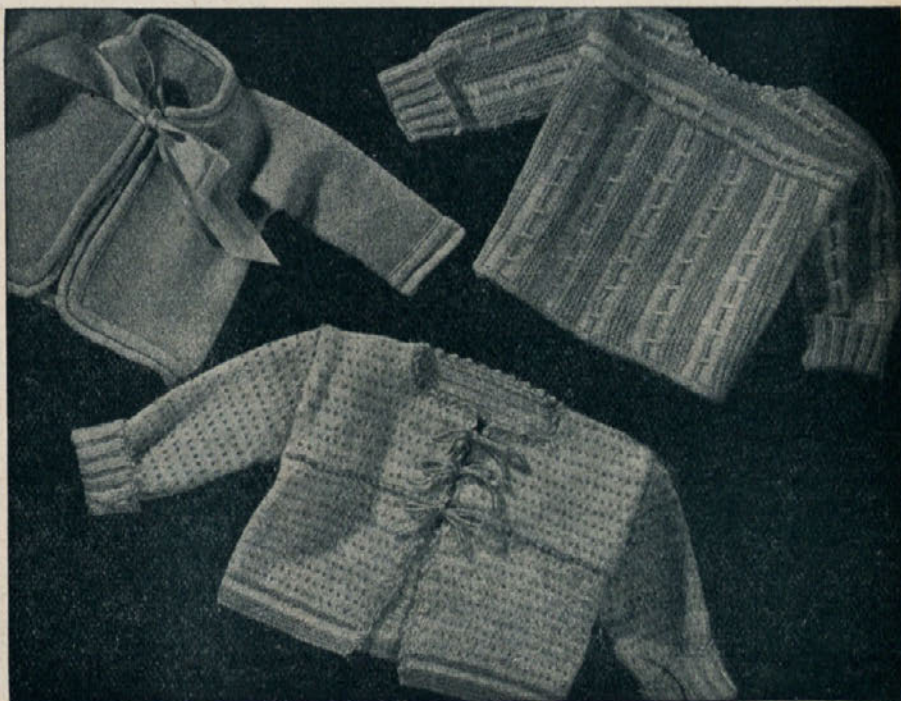

Polovica spodnjega dela.

Polovica obramka.

Slike 154, 155

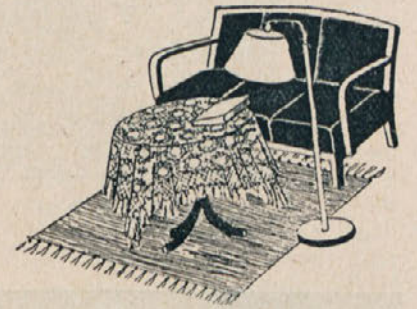
Slike 156, 157, 158

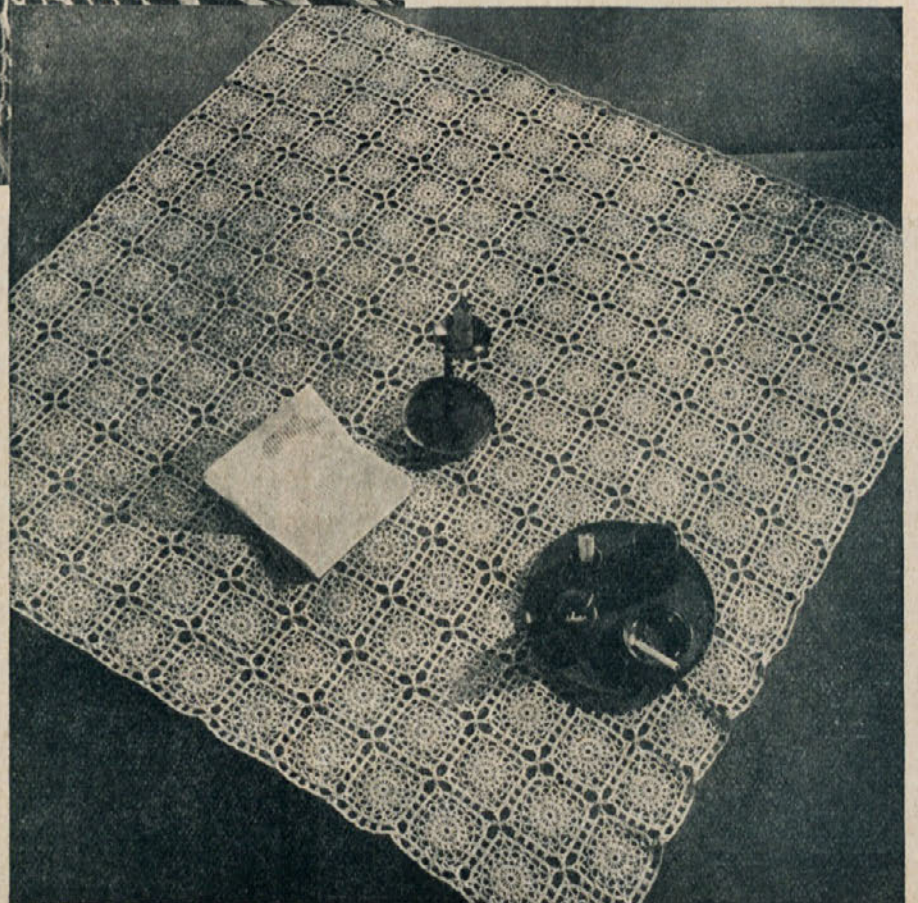

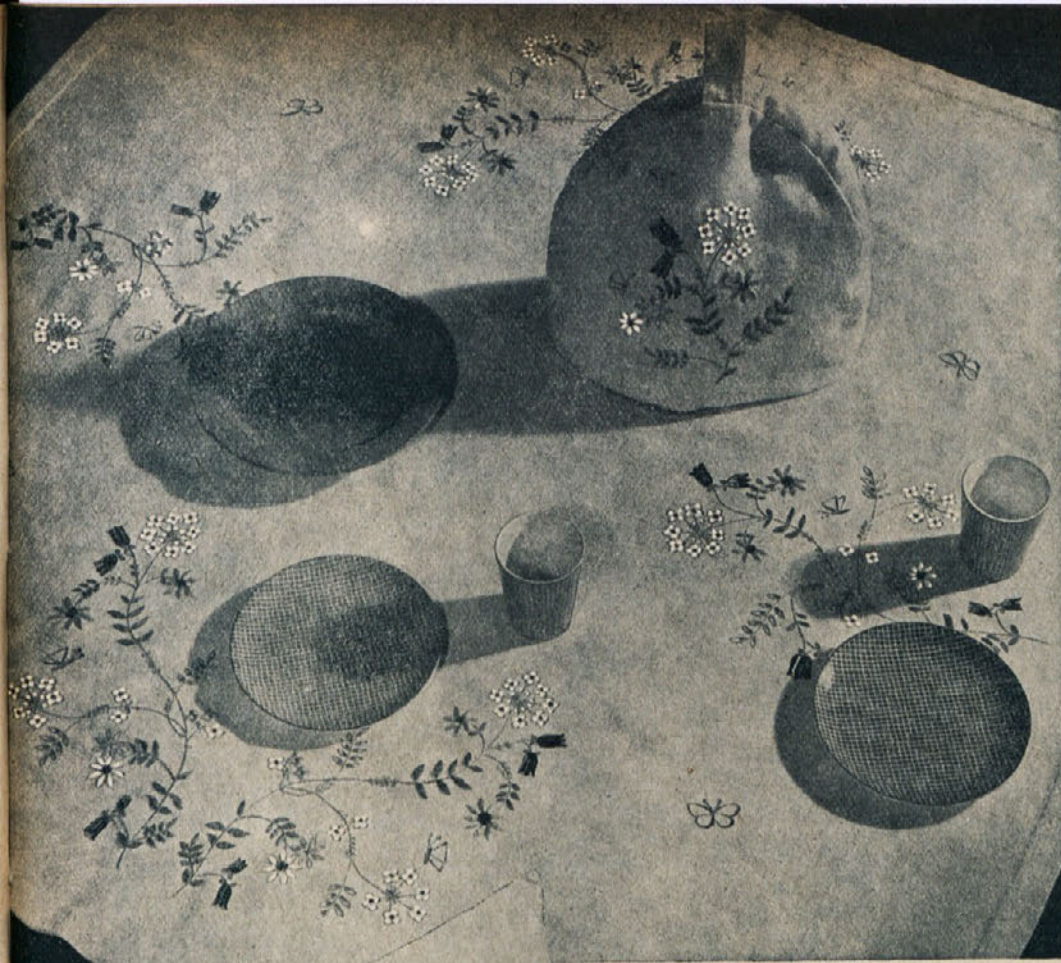
Slika 159

*Prta
iz
zvezd*

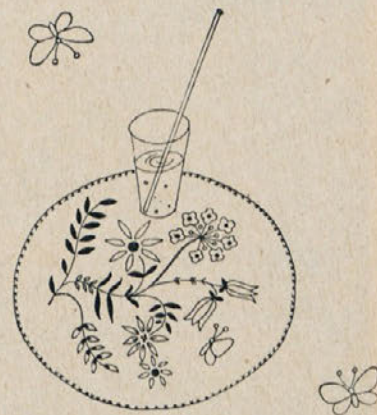

Slika 160

Slika 161

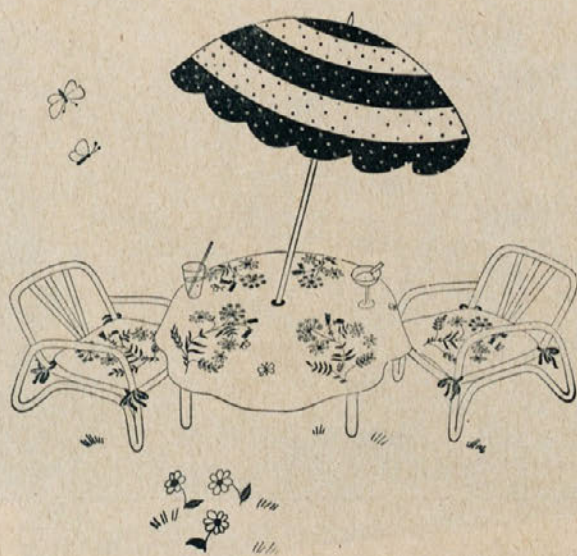
Slika 162

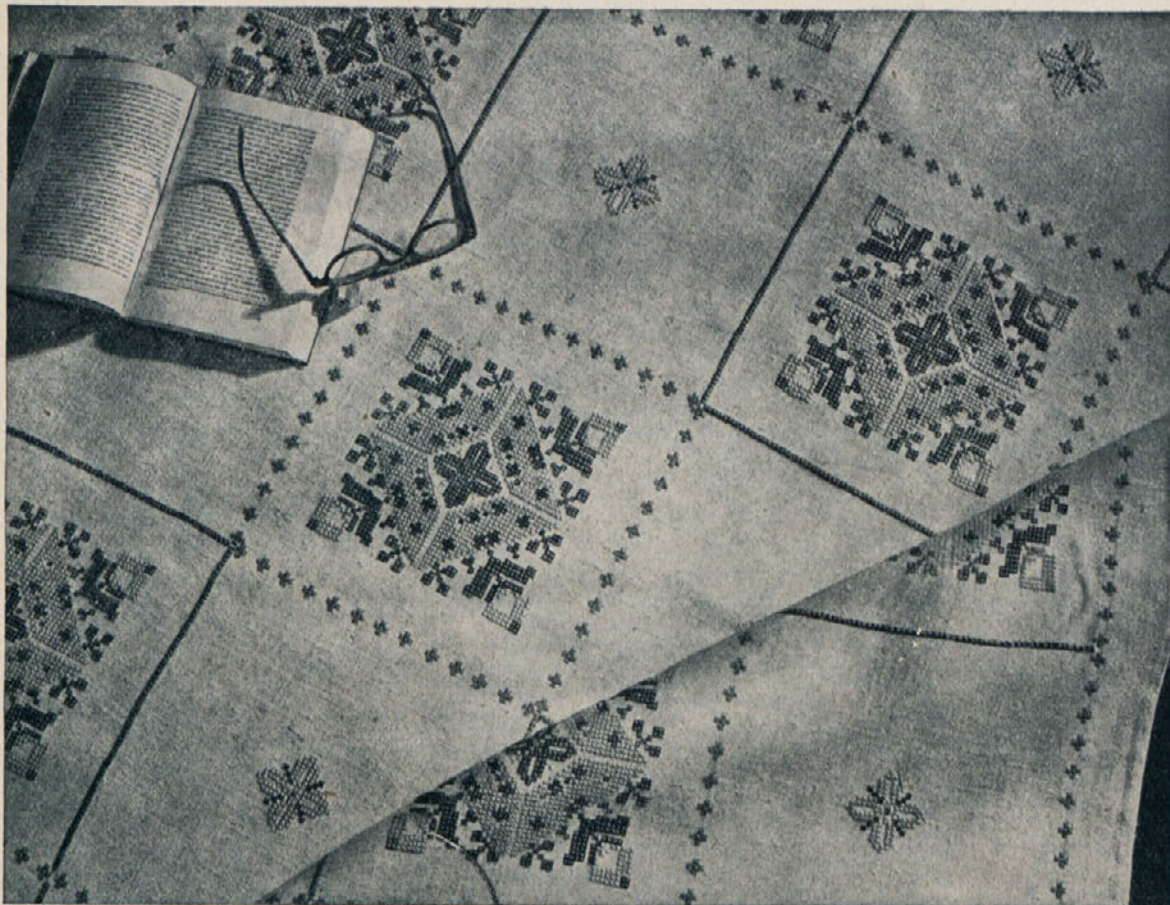
Ročna dela ZA VRT IN VERANDO

(Slike 161, 162, 163.)

Ta lični in preprosti vzorec se poda na štirioglat in okrogel prt, na blazino, na čajni grelec in na manjše prtičke. Odlikanica z vzorcem se dobi pod BI «Ultra» VO 3542 za 12 dinarjev.

Slika 163

Slika 164

Za balkon, vrt in verando

Slika 165

NAMIZNI PRT.

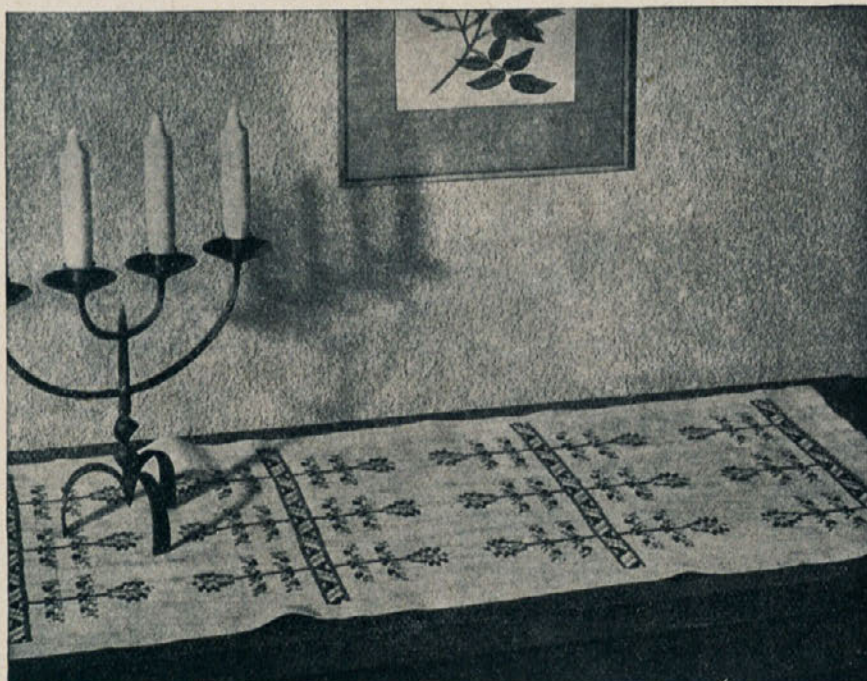
(Slika 164.)

Ta prt je iz belega platna in meri 130+130 centimetrov. Vzorec vezemo s svetlomodro in temnomodro prejšico v križnem vbodu. Odlikanico BIV «Ultra» H 6878, lahko naročite in stane 32 dinarjev.

OZEK PRT.

(Slika 165.)

Ta prt meri 45×130 cm in ga vezemo s svetlomodro, svetlorjavo in s temnorjavo prejšico. Odlikanico in popis za vzorec lahko naročite pod B I «Ultra» H 6885 za 12 din.

In kam sedaj?

SOVRAŠTVO

Sing je bil po svojem rodu orangutan. Bil je že star, čemeran patron z nelepo, predenasto dlako, ko mu je umrl njegov dobri gospodar, stari polkovnik. Sing je prešel z vso drugo imovino vred v posest mladega nečaka Lowndesa, ki je bil tudi častnik. Gospodarjeva smrt je morala Singa hudo prizadeti. Po cele dolge dneve je sedel Sing gori v košati platani na veji, od koder se je skozi okno videlo v delavnico rajnkega, in čakal. Čakal je na znani, počasni, trdi korak, na hripavi nizki glas, ki je ukazoval črnemu služabniku. Čakal je na edino ime, ki ga je stari polkovnik izgovarjal mehko in prijazno. Na «Sing». Toda ničesar takega ni mogel zvesti Sing pričakati. Soba je ostala tiha in prazna, in Sing je sedel otožno na svoji veji. Črni služabnik, ki je oskrboval samotno hišo, je vsak dan pričakoval, da pojde Sing za svojim gospodarjem. Kako ga je moral vabiti in mu prigovarjati, preden je pojedel grizljaj. In kadar je res malenkost pogoltnil, je spet otopelo, apatično splezal na svojo vejo nazaj ter se iznova predal brezmejni otožnosti svoje živalske duše.

Šele čez nekaj tednov je prišel Sing spet v hišo. Tu je njegov tenkosledni nos zopet našel znani duh, ki ga je imel tako rad. Sing je spet oživel. Da, sčasoma je začel iznova uganjati svoje norčije, tako da se je črni služabnik spet lahko režal.

Toda kako je Sing preplašeno strmela nekega jutra v tuje ljudi, ki so glasno in drzno prihajali v vse prostore in odnašali staro, priljubljeno pohištvo kos za kosom. Ko je bilo ponoči v sobah spet mirno, je splezal Sing skozi odprto okno, da bi si poiskal svoj stari prostor. Toda tega ni bilo več. Vse je bilo proč. Žalostno se je plazil iz sobe v sobo. Povsod mu je smrdelo; tla so bila mastna in polzka, in ko se je prijel za podboj pri vratih, je ostala rjava umazanija na njegovih nogah... Mladi Lowndes je bil prevzel svojo posest. In ker je bil nastanjen v bližini, v Simli, se je tudi takoj preselil s svojo mlado ženo v obnovljeno podedovano hišo. Mlada žena je bila navdušena, le Singa ni marala. Že ko ga je prvič srečala, ga je pozdravila s skrivno brco. Ni hotela imeti nič grdega v svoji bližini. Vztrajala je tudi pri tem, da je treba Singa takoj odstraniti. Ko pa je izvedela, da je polkovnik v svoji oporoki odredil, da Singa ne smejo dati od hiše, dokler pri hiši sam ne pogine, je začela nedolžno žival neznansko sovražiti. Za Singa se je pričelo pravcato mučeništvo. Postal je plašna, huda žival; to se pravi, naredili so ga takega...

Ko je nekega dne snežnobela angorška mačka mlade gospe veselo se igraje šinila mimo Singa, da bi ujela pisano žogo, se je v Singu prebudil pri pogledu nanjo pradačni nagon vsake živali: da bi se igral. Pograbil je žogo, da bi se zabaval z mačko. Zdajci ga je zadela svetilni lonc, ki ga je zaglala mlada gospa, v nos. Za kratko sekundo se je prebudil v njem pragozd, naravni gon mučene kreature. Skozi ognjene kroge pred svojimi očmi je gledal z motnim pogledom na belo grlo mlade gospe. Toda njegova vzgoja je zmagala. Vzlic bolečini ni niti javnil. Samo gledal je rdečo kri, ki mu je kapala iz nosa na tla, in se z očitačim človeškim pogledom ozrl v obraz, ki ga je sovražil. Kakor zmeraj, se je ta obraz hudobno smehljal. Kako je Sing to smehljanje sovražil — —

Minilo je več tednov. Bil je soparen večer. Tisočglasno cvrčanje cikad, ki so slutile bližajočo se nevihto, je napolnjevalo zrak. Palme so pobešale liste. Mladi Lowndes je sedel brez srajce pred zrcalom in si natiral obraz s peničim se milom. Zraven njega je sedela na ležalnem stolu v lahkem, prosojnem kimonu njegova mlada žena in se igrala z belo angorško mačko. Na oknu je čepel Sing in z zanimanjem opazoval gospoda. To je vedno rad delal, že pri starem polkovniku. Zdajci je mačka — menda jo je gospa kako prestrašila ali pa uščipnila — poskočila in se zadržala v obraz moža, ki se je bril. Ta se je uredal. Dva drobna krvava curka sta mu tekla po vratu. Sing je strmela v obraz mlade gospe. Njegovi pogledi so se vsesavali v osvraženi obraz. Toda zdaj se je mož že smejal in zamahnil z roko, češ da to

ni nič. Ampak tale neznatni dogodek je v modrih, domišljavih opičjih možganih zbudil neko čudno predstavo.

Potem ko je mladi Lowndes odšel s svojo ženo spat in je služabnik ugasnil luči v hiši, je zlezal Sing, ki je prežal na ta trenutek, iz svojega kota pri oknu in šel k mizi, kjer se je bil prej gospod bril. Tam je bila še škatlica, v katero je spravil tisto svetlo reč. Sing je škatlo odprl, vzel iz nje britev in odprl klino prav človeško spretno, saj je to videl leta in leta pri svojem gospodarju. Nekaj časa je to reč tiho in zamišljeno opazoval, potem pa se je po svojih mehkih podplatih splazil v spalnico. Zunaj se je začelo bliskati in grmeti —

Sing je sedel na vzožju zakonske postelje in opazoval obraz spečega gospoda in gospe. Vsako minuto sta se telesi preobrnila na drugo stran, kakor da v nemirnem snu slutita nevarnost. V siju bliskov, ki so naglo sledili drug za drugim, se je svetlikala britev v desni pesti Singa. Zdaj sta spet oba ležala vznak. Čisto tiho je Sing splezal na tla in zlezal potem na zglavje. Zdaj sta bila obraza tik pod njim. — Počasi se je nagnila dolga kosmata roka s smrtonosnim orodjem tik nad grlo moža. V globoki temi te strašne noči so rdeče žarele oči opice, in v njih je bila zdaj lokavost in sovražnost. Ko je Sing vlekel smrtonosno rezilo po moževem grlu, je strmela v obraz žene. Toda ta se ni zganila. Ni slišala slabotnega hropenja zraven sebe. Šele malo pozneje je strašno udarila strela in jo prebudila iz trdega spanja. Boječ je tipala po svojem možu. Začutila je nekaj mokrega, lepljivega, toplega. Zakričala je od strahu. To je privabilo služabništvo. Ko je v luči svetilk zagledala grozo, je omedlela. Ni videla, kako so se tik nad njeno glavo lesketale krvoločne oči živali.

In opica, še zmeraj s krvavo britvijo v pesti, ni videla cevi puške, ki je merila na sredo med njene oči...

Prijaznost je zlata vredna

Prijaznost in vljudnost ni še nikoli škodovala. Najmanj pa prijaznost gospodarsko šibkejšemu.

Bodimo prijazni, kadar hočemo kaj dati, zakaj potem je darilo dvakrat več vredno! Zlasti pa bodimo tudi prijazni, kadar moramo kaj odkloniti, zakaj to lahko zelo omili grenkost odklonitve. Koliko je večkrat odvisno od prijaznosti, nas pouči sledeča resnična zgodba.

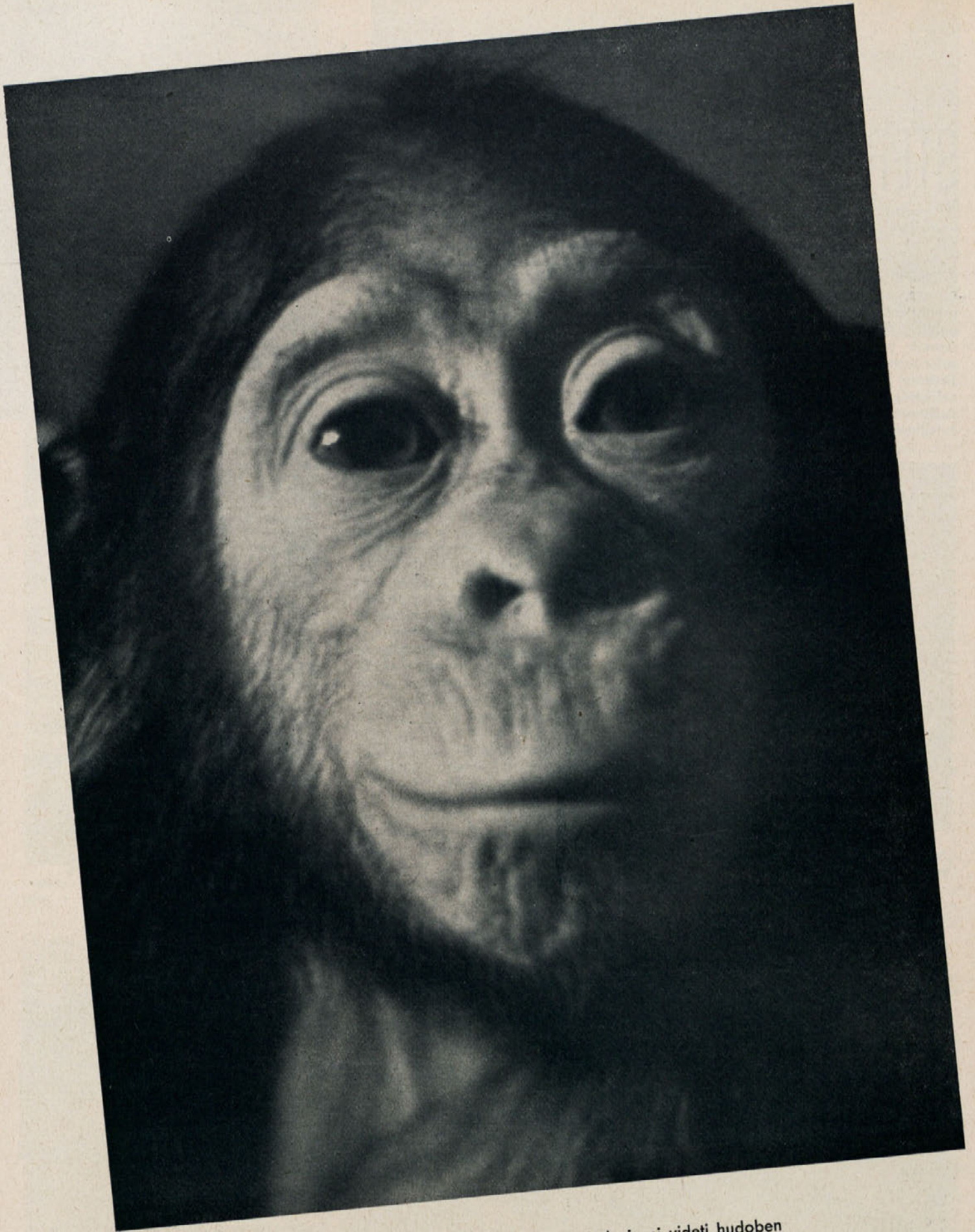
Precej ošabni tajnik neke dobrodelne ustanove je bil tudi še pred kratkim mnenja, da prijaznost nič ne pomeni. Nekega dne pa je prišel v pisarno te ustanove znan bogataš in človekoljub ter je želel govoriti z ravnateljem «v neki privatni zadevi.» Tajnik mu je od-

govoril ne posebno prijazno: «Z ravnateljem ne morete govoriti. Svojo zadevo lahko tudi meni poveste!»

«No,» je rekel milijonar in človekoljub, «če ste z revnimi ljudmi tako neprijazni, potem je pač boljše, če tale papir raztrgam, namesto da bi ga vam dal.»

In raztrgal je ček za 50.000 dinarjev, ki ga je hotel izročiti ravnatelju za dobrodelne namene, ter dal na koščke raztrgani ček osuplemu tajniku.

Zato bodimo s slehernim prijazni, saj večkrat ne vemo, kakšne posledice utegne imeti neprijaznost. Mislimo na tega tajnika!

Saj prav prijazno gleda in ni videti hudoben

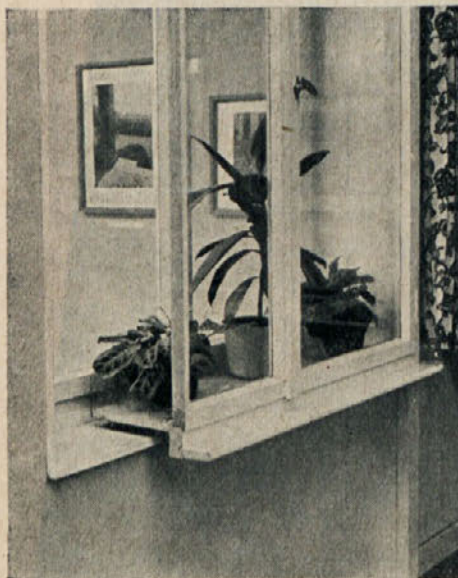
Lep in praktičen

STENSKI OKRASEK ZA BALKON

Preprost in lep stenski okrasek, ki bo prijetno poživil in prenovil naš balkon, nam brez velikega truda in stroškov lahko naredi naš možiček ali kdo drug v družini, ki je količkaj spreten v mizarstvu. Potrebujemo 5 četverorobnih oskobljenih letev, širokih 15×15 mm in dolgih 1.10 cm, ter 6 enako dolgih letev, širokih pa 15×10, ki jih pravokotno pritrdimo na letve, ki so široke 15×15. Dolžino letev po potrebi, sorazmerno z velikostjo balkona, skrajšamo ali podaljšamo. Razen letev potrebujemo še 5 jeklenih 50 mm dolgih žebeljev, 30 les-

nih vijakov s pol okroglo glavico, dolgih 20 mm in debelih 3 mm. Letve najprej odrgnemo s peščenim papirjem. Posebno jih moramo odrgniti ob koncih, nato jih pa prepleskamo s firnežem, ki smo mu dodale nekoliko terpentina. Ko se firnež dobro osuši, prepleskamo letve s poljubno oljnato barvo ter končno še z lakom. Zelo lepo je, če so letve dvo-barvne. Seveda pa moramo izbrati takšne barve, ki se med seboj lepo ujemajo. Lepi barvni kombinaciji sta rdeča in modra ali pa rumena in rdeča barva. Če prepleskamo letve v dveh barvah, prepleskamo vrhno ploskev v eni barvi, stranski ploskvi pa v drugi barvi. Leseno mrežo sestavimo potem tako, da imajo vse letve ploskev, pobarvano z drugo barvo, obrnjeno navzgor.

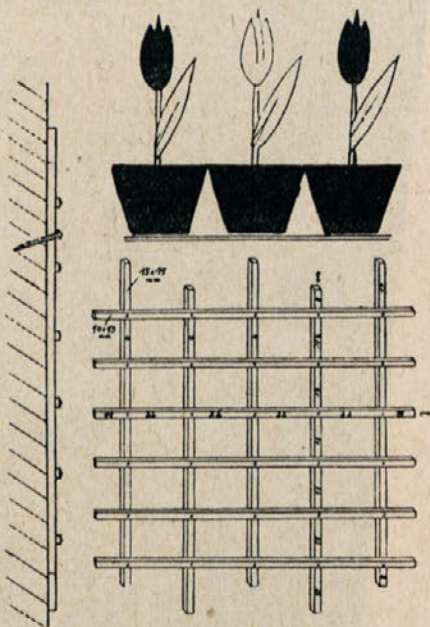
Ko so letve prebarvane in se je barva že dobro posušila, sestavimo iz njih leseno mrežo. Na debelejše letve (15×15) položimo pravokotno tanjše letve (15×10) in jih pritrdimo z lesnimi vijaki. Nato mrežo z žebli pribijemo na steno. Luknje za te želje izvrtamo v debelejše letve, in sicer jih moramo izvrtati poševno, da se les ne razkolje. Slednjič pritrdimo na mrežo še nekaj žičnih košaric za cvetlične lončke. Te košarice naredimo same iz žice. Stenska mreža na našem balkonu bo še lepša, če bodo te žične košarice za cvetlične lončke smotrno in okusno razdeljene, in bodo cvetlice v lončkih res lepe in skrbno negovane. Če se hočemo posebno postaviti, lahko tudi cvetlične lončke primerno polepšamo (prepleskamo jih ali pa jim sešijemo ščitnike iz starih razglednic ali iz drugega primerne ga enobarvnega papirja.

Polica za cvetlice med oknom. Pritrjena je na okenski okvir tako, da pokriva okensko polico.

Lep okrasek za balkon: lesena mreža z žičnimi košaricami, v katerih so lonci s cvetlicami.

Iz lesenih lat naredite mrežo.

Zabojčke s cvetlicami pritrdimo na zidne nastavke z železnimi nosilci.

Ozko okensko polico razširimo z desko, ki jo podpremo z dvema v zid pritrjenima desčicama. Seveda si pa moremo takšne «nprave» dovoliti le v lastni hiši, sicer moramo prositi gospodarja za dovoljenje.

NAŠ ZAJTRK

Kruhova ali mlečna juha s surovim ali kuhanim sadjem. Za dobre jedce dodamo še kos črnega kruha, obloženega s paradižnikovimi, kumaričnimi ali jabolčnimi rezinami.

Solarjem namažemo kruh z maslom in potresemo s sekljanim peteršiljem. Zraven damo jabolko ali paradižnik.

Obloženi kruhki in sladna kava ali lahek zeliščen čaj. K. takšnemu zajtrku se prilega tudi surovo sadje. Kruhki so obloženi s sirčkom, sekljanim peteršiljem in rezinami svežega paradižnika.

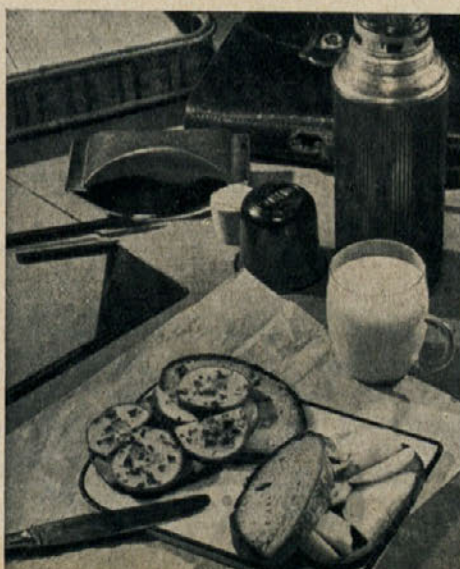

Kaša iz kosmičev s kuhanim ali surovim sadjem in mlekom. Prav zdrav in izdaten je takšen zajtrk, če mu dodamo še pošten kos kmečkega kruha. Surove kosmiče moramo 12 ur namakati.

Oni, ki zgodaj začno s svojim vsakdanjim delom, zgodaj zajtrkujejo. In čim napornejše je delo, ki ga opravljajo, tem izdatnejši mora biti zajtrk. Nasprotno pa tisti, ki jih poklic ne sili k ranemu vstajanju, nimajo kdo ve kakšnih potreb po dopoldanski hrani. Najbolj važen je zajtrk pri otrocih, kaj šele po 4. ali 5. letu sme otrok jesti vse od kraja. Mnogo staršev v tem nezavedno greši.

Prvi obrok jedi mora imeti dvojen namen: da naš organizem poživiti in okrepi, hkrati pa ga prisili, da izloča razne snovi, ki so se čez noč nabrale v njem. Zato ni priporočljivo, jesti zjutraj pregostih jedi. Če zajtrkujemo močnate jedi, jih pripravimo v obliki juhe s sadnim vložkom ali s sadjem kot prilogo. Sadje lahko pripravimo in osladimo že zvečer, da si za zjutraj olajšamo delo. Razen sadja, juh in drugih tekočih jedi prihajajo v poštev za zdrav zajtrk še surovi kosmiči s sadjem in mlekom, ržen kruh s sirom, maslom ali sadno mezgo. Za spremembo naj sledi zajtrk s sladno ali mešano kavo in rženim kruhom. Kruh namažemo s sirom, maslom ali mastjo in potresemo s sekljanimi svežimi zelišči,

Kruhki, obloženi z rezinami klobase, kumare, paradižnika in sadja, in kozarec toplega mleka so zelo izdatna in osvežujoča malica.

ali pa ga razen z maslom namažemo še z medom, marmelado ali jabolčno mezgo. Za dobre jedce lahko pripravimo takšnele močnate kaše: raztopimo nekaj slanine in vmešamo 1/4 kg moke z mlekom ali vodo, dodamo jajce, osolimo in to zmes stresemo v vročo mast ter mešamo, da zakrckne. Nato jo namažemo na rezine rženega kruha. Lahko dodamo še nekaj rezin svežega paradižnika, potresenega z drobno sesekljanimi zelišči.

Malica, ki jo vzamemo s seboj na delo ali v šolo, je navadno kos kruha, obložen s klobaso ali sirom. To je seveda dobra in izdatna malica. Še boljša in izdatnejša pa je, če vzamemo poleg tega še nekaj svežega sadja. Pa tudi pri malici je dobra izprememba. Tako lahko od časa do časa namesto s klobaso obložimo kruh z rezinami sveže kumare, kolerabice ali redkvice in osolimo po okusu. Za otroke pa so priporočljivi kruhki, obloženi z rezinami jabolk ali hrušk, potresenih s sladkorjem. Namesto s surovim maslom lahko obložimo kruh z različno pripravljenim mehkim sirom (mohantom). Maslo ali sir lahko razredčimo s toplo vodo ali pa vmešamo v posneto mleko toliko moke, da je zmes precej gosta, nekaj časa na ognju mešamo, nato ohladimo ter končno vmešamo med sir ali maslo. Lahko dodamo tudi nekoliko olja.

Za izpremembo vzamemo včasih s seboj za malico solato iz zelenjave. K tej se prilega vroč čaj s sadnim sokom in kos kruha.

E. K rding:

Izbira

Tone je bil nesrečen; prav za prav bi morali reči, da je bil preveč srečen. Zakaj Tone je bil zaljubljen v — dve deklici. In to bi spet samo po sebi ne bilo tako hudo, kajti Tone je imel veliko srce. Pa ne v slabem pomenu. Kaj naj stori? Moral se je odlo iti. Čutil je, da je s svojimi dvajsetimi leti dosegel starost, v kateri človek ne sme brez kazni vezati nase dveh dekli skih src. Ampak — kako? Za Lojzko ali za Marijo? To je bilo vprašanje, na katero ni našel odgovora.

Zdajci je sklenil, da mora ta težki vozec razvozlati. Najprej se je zmenil za sestanek z Lojzko. Ljubša mu ni bila, kakor Marija, sicer bi rešitev vprašanja ne bila težka. Toda po abecedi je Lojzka pred Marijo.

Na dan sestanka je prišel točno. Moral je čakati. No, saj je vedel, da mora biti to en predvsem mo . Sedel je torej na klopi v parku in čakal. Bil je dobre volje in je sanjal predse. Slabotno, žalostno  ivkanje ga je zbudilo iz sanj. Tone se je ozrl in videl pod cvetočim španskim bezgom mladega ptička, ki si ni mogel pomagati naprej. Ko se je Tone pripognil in previdno pobral mladička, je frfotala nad njim mati, iz ljubezni, jeze in strahu.

«Počakaj vendar!» je rekel Tone prijazno in pogledal kvišku, kjer je bilo med rogovilami gnezdo. «Tako j boš imela svojega otročička.»

 ivalca v njegovi roki je kri ala z odprtim kljun kom. Tone je čutil, kako ji je srcece naglo utripalo.

«Nič se ne boj,» je šepetal pomirjujoče in vstal, «zdaj zdaj boš v gnezdecu.»

Ampak tako lahko to ni bilo. Bezeg je bil visok, njegova debela pa so bila prešibka, da bi mogel plezati po njih. Kaj zdaj?

«Kaj pa delaš, Tone?» je zaslišal dekli ski glas za seboj. Bila je Lojzka, ki je začudena nadaljevala: «Kaj pa imaš?»

«Dober dan, Lojzka!» se je razveselil in dodal: «Našel sem mladega ptička, ki je padel iz gnezda. Rad bi ga dal nazaj, ampak kako?»

«Pokaži!» je rekla Lojzka in stopila bliže, medtem ko je Tone previdno odpiral pest.

«O, kako grd!» je zaklicala in odstopila. «Le kako moreš kaj takega v roki dr zati!»

«Zakaj pa ne?» Tone jo je gledal in je ni razumel. «Takšnale majčkena živalca vendar ne sme kar tako poginiti na tleh!»

«Ah!» je zmignila Lojzka z rameni. «Tako grda žival!»
Tonetu to ni bilo vse . «Ne razumem te. Rajši mi pomagaj!»

«Ne,» je odvrnila Lojzka, «pojdiva, pusti žival na tleh!»
Toda Tone je  e stopil na naslanjalo klopi. «Semle se postavi!» je rekel. «Oprl se bom nate in bom dosegel gnezdo.»

Lojzka je vsa nejevoljna pristopila, in Tone je dosegel gnezdo. Potem je živalca ležala pri svojih bratcih in sestricah, ki so vznemirjeni  ivkali.

«Kaj ti vse uganjaš zavoljo majhnega ptiča!» je menila Lojzka.

Tone ni odgovoril, tiho je šel vstric nje. Ves sprehod ni bil dosti prida. Ko se je Tone vračal domov, je bil nezadovoljen. Z Lojzko nekaj ni bilo v redu.

Prihodnjo nedeljo se je domenil z Marijo. Spet je sedel in čakal. Toda vreme ni bilo lepo. Bilo je hladno, oblačno, zdaj pa zdaj je začelo deževati. Tone pa je vzlic temu potrpežljivo čakal. Ko pa je minila skoraj ura, je stal barometer tudi pri Tonetu na «izpremenljivo, slabo».

Slednjič — je Marija prišla. Skoraj tekla je in klicala  e od daleč:

«Oprosti, Tone! Toda nisem mogla prej!»

Tone se ni nič kaj prijazno dr zal. Nič ni odgovoril.

Stala je pred njim, od nagle hoje zardela v lice, in je hitro dihala. Prose e ga je gledala.

«Ne bodi hud, Tone! Res nisem mogla drugače. Naš jazbecar, Dudi, je ponoči zbolel. Vse smo poskusili, pa ni nič pomagalo.  ivinozdravnik je utegnil priti šele pred eno uro. Treba je bilo iti takoj po zdravilo v lekarno. Nikogar nimamo, da bi ga poslali. Morala sem sama te i.»

Prijela je Toneta za roko in ga vprašujoče gledala. In videla je, kako so te svetle, resne oči polagoma toplo, veselo zažarele. Potem se je nasmehnil.

«Ali se ti zdi to smešno?» O itajo e ga je pogledala. «Saj vendar nisem mogla pustiti, da bi ku ek trpel. Zato sem mu morala tudi še zdravilo vlitii v gob ek. Ali to ni bilo prav?»

Tone ni odgovoril, le zamišljeno se je ozrl v njene oči. Mislil je na preteklo nedeljo, na Lojzko. Potem je rekel:

«Zavoljo majhnega psa?»

Zdaj je Marija potegnila svojo roko nazaj. Na njenem obrazu je bilo veliko razočaranje. Nato je tiho odgovorila:

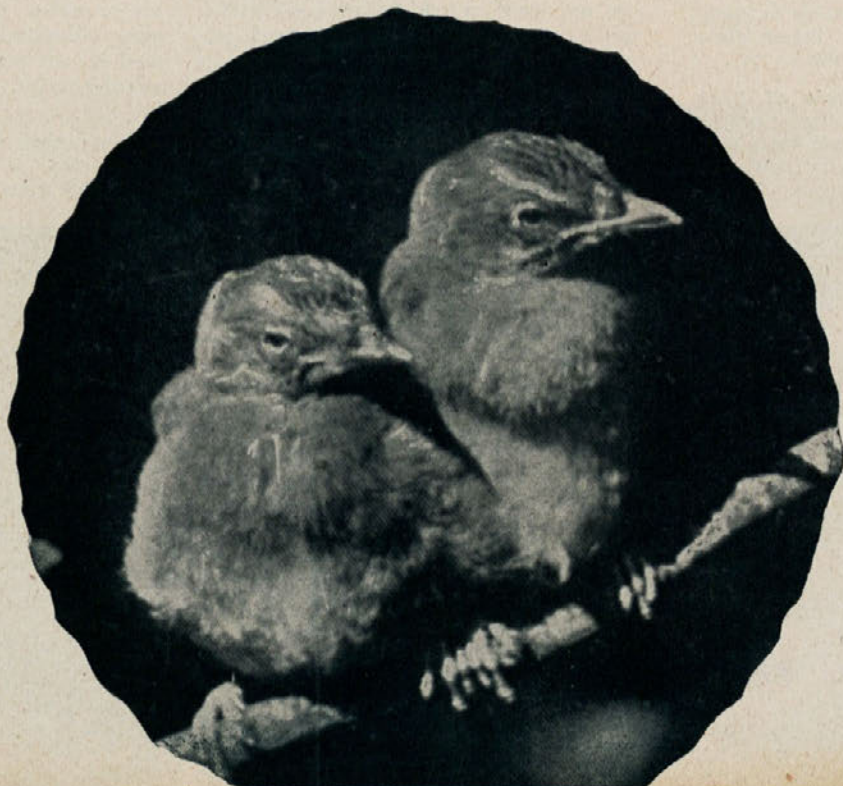
«Fuj — sram te bodi, Tone!»

Še trenutek je tako stal in zrl vanjo. Zdajci pa se je sklonil in jo poljubil, preden se je nadejala.

«Seveda je bilo to prav, Marija! In ti si dobra, ljubezniva, zelo ljubezniva!»

Objel jo je. Tiho, začudeno ga je pogledala. Potem pa je videla veselo, srečno žarenje njegovih oči in mu je vračala poljube. Tale Tone!

Tako sta stala pred klopjo. In vreme se jima je zdelo čudovito lepo. Tone pa je zdaj vedel, za katero se bo odlo il — da, se je  e odlo il.

ŠTORKLJA *in otrok*

Je že tako: otroci so nam v veliko veselje od zibeli pa vse dotlej, ko se jim prebudi njihova lastna volja. Ni še odpela mati svoje uspavanke, že fantek zapre oči in sanja o sladkem mleku in medenem kolaču. Saj še ničesar ne ve o težkem življenju tam zunaj.

Ko pa se mu prebudi zavest, se prične za mater težka doba. Zdaj je treba na otroka tako vplivati, da bo nekoč junak v življenjskem boju. Gledati pa moramo tudi na to, da ga vzgojimo v dobrega človeka. In slednjič se mora mlada mati neprestano boriti za zaupanje svojega gojenca. Zakaj brž ko izgubi otrok vero v svojo mater, potem je težko spet vzpostaviti zvezo ljubezni.

Vemo, da otroci na vse pazijo in hočejo vse vedeti. In če česa ne razumejo, potem sprašujejo. Mati, ki preživlja največ časa s svojimi otroki, mora znati na vsa vprašanja prav in dobro odgovorjati.

Prvi pogoj vsake vzgoje je resničnost. Starši morajo biti v besedah in dejanjih resnicoljubni; govoriti morajo vedno resnico, zlasti še, kadar otrok vpraša, od kod je prišel na svet.

Prej so imeli ljudje odgovor takoj pripravljen: zatekli so se k pravljici. Rekli so otroku, da ga je angelček prinesel na zemljo ali da ga je štorclja položila v zibelko. Takih pravljic samih na sebi ne smemo obsojati, ker nimajo zlobnega ozadja in so pravljice vedno lepe. Hudo pri tem je le to, da s takimi izgovori svojega otroka nalagemo; in to bo prišlo vendar prej ali slej na dan. Otrok bo potem še natančno vedel, da smo ga nalagali; izgubil bo spoštovanje do matere, morebiti tudi zaupanje, in naposled se mu utegne poroditi misel, da je vse spolno nekaj grdega. In še posebno si bo to mislil, če mu bodo drugi otroci na grd način «oči odprli». Kaj pa potem? Neopazno zraste stena med starši in otroki.

Vsaki materi, ki z budnimi očmi gleda življenje, se vsiljuje vprašanje, ali bi se temu ne dalo kako odpomoči.

Seveda se da odpomoči, toda le, če brezpogojno spoštujemo resnico. Poznam ženo, ki je v tem pogledu pravi vzor. Ko je nekega dne njen fantek stopil z vprašanjem pred njo, od kod je prišel na svet, mu je rekla preprosto in naravno: «Če se imata očka in mama zelo rada, nastane otrok.» Fantek se je prvič s tem zadovoljil. Pozneje je vzela mati otroka spet k sebi in se je z njim pogovarjala o teh rečeh. Pripovedovala mu je, da raste otrok v materinem telesu, da mora mati pri tem veliko trpeti, dokler se otrok ne rodi. Toda mati je zmerom vesela in srečna ob misli, da bo ta otrok nekoč prišel na svet. In dokazovala mu je to s primeri iz narave. Pokazala mu je grebenice pri cvetlicah in povedala, da se to godi podobno tudi pri ljudeh.

Tradicija jamči za kakovost!

Materi je tu velika pomoč, ako daje tudi oče otroku dober zgled in če je v hiši sami najlepše soglasje. Otrok mora videti, kako sta mati in oče eno srce in ena duša. In ko postane otrok večji, bo vse nadaljnje itak izvedel pri pouku o biologiji.

Vprašanje, ki smo ga tu označili, je v vzgoji zelo, zelo važno. Le vprašajte sami sebe, pomislite, kolikokrat ste bili sami v zadregi, ko niste vedeli, kako

bi otroku pojasnili ta vzvišeni dogodek v človeškem življenju. Ne bo vam žal, če si omislite knjige: «Dr. Dückelmannova Ana, Postanek otroka», «Dr. Hodann Maks, Ali otroka res štorclja prinese» in «Stupanova Milica, Kako vzgojim svojo deco». Te knjige, spisane od zdravnikov in vzgojiteljev, so tako poučne, da vam ne bo žal, če ste jih naročili pri založbi «Žena in dom», kjer stane vsaka samo 15.— din.

M. K.:

ZAKAJ SE OTROCI BOJITO?

Vzrok, zakaj se otroci boje, zelo dobro razjasnjuje filozof B. Russel.

Občutek strahu se začena pri otroku javljati, brž ko shodi. Pri še manjših otrocih se pojavi pri nenadejanem ropotu. V nadaljnjih letih pa strah povzroča ali — lahko rečemo — umetno goji neprimerno ravnanje staršev ali vzgojiteljev.

Russel je tega naziranja, da se večina občutkov strahu, ki se navadno smatrajo za nagonске, pridobi in da bi jih sploh ne bilo, če bi jih ne povzročali odrasli.

Podaja sam svoja izkustva z lastnimi otroki in jih primerja z mnenjem dr. Watzona, ki je znanstveno in zdravniško študiral ta pojav, in trdi, da je strah samo naučen, sugeriran in da se da pri dobri vzgoji popolnoma odpraviti. Na primer strah otrok pred živalmi. Pripominja pa seveda, da mora biti za to kak vzrok, kakor se je to zgodilo pri njegovi mali hčerki, mimo katere je dirjal splašen konj.

Po večini se bojijo otroci teme, boje se biti sami v nerazsvetljenem prostoru, boje se sence ali gibanja sence, ne upajo si iti sami zvečer ven in podobno.

Tudi o tem strahu pravi Russel, da je privzgojen, in dodaja takoj tudi pri-

mer svojega sina, ki mu je bilo dve in pol leta, ko je začel sam spati v sobi in je bil na to povišanje celo ponosen. Nekoč pa ga je prestrašila huda nevihta, in odsihdov je vsako noč jokal in kričal. Ker so ga mirili in tolažili, se je na to navadil in očitno je bil vesel, da je budil pozornost, in je zato jokal tudi takrat, ko ne bi bilo treba.

Zato smo mu dali slednjič razumeti, da mu v temi ne grozi prav nobena nevarnost, in da torej ne bo nihče k njemu prišel, če ne bo kaj prav posebnega. V takih primerih ne smemo biti prizanesljivi in popustljivi, ne smemo otrok razneževati in razvajati s tem, da jim štorimo vse, kar oni hočejo.

Tudi tam, kjer se večji otrok ne boji teme, se da ta strah vzgojiti. Russel navaja primere, ko je te bojzljivosti naučila otroke služkinja, ki se je sama bala.

Pri otrocih učinkuje najbolj zgled. Zato naj dajejo starši ali večji bratje, odnosno sestre dober zgled; otroci se bodo iz častiteljnosti sami po tem ravnali.

Je pa še drug strah, ki se tiče reči, katerih bi se ne mogel bati odrasel človek. To so reči, ki so za odrasle običajne, otrokom pa se zdijo skrivnostne in

strašne. Navajam, pravi Russel, svoja dva primera. Grozni strah moje male nečakinje pred očetovimi visokimi škornji in pred bronastim kipom.

Tudi v tem primeru je treba postopati z zgledom in se ne smejo odstranjevati reči, ki se jih otroci boje. Pač pa je treba otroka polagoma seznanjati z vzrokom strahu tako dolgo, dokler se ne privadi.

Prav tako se da strah pred nevarnostjo zmanjšati s poukom. Zanimivo je, da omenja Russel to, kakor da bi stra-

hu pred nevarnostjo pri otrocih v nekaterih primerih sploh ne bilo, in da je torej treba otroke najprej opozoriti na možnost nevarnosti, potem pa šele blaziti in pomirjati strah, ki nastaja iz te zavesti.

Na konec pravi: «Predvsem se sami ne smete bati, če hočete odvaditi svoje otroke, da se ne bodo bali. Življenje je polno nevarnosti, toda pameten človek se ne meni za te nevarnosti, ki so nezogibne, ter se vede razumno pri takih, ki se jim je mogoče ogniti.

Vl. Sis:

ČUDEŽ MINARETA

(Resnična zgodba.)

V mestu Sivasu, kjer je bil letošnjo zimo strahovit potres, je živel pred mnogimi leti hodža (turški duhovnik), čigar duša je bila črna od samih grehov. Podrejen mu je bil mulah (nižji svečenik), ki je imel lepo ženo in osemnajstletnega sina. Hodža se je vanjo zaljubil in, da bi ga mulah ne motil, ga je pošiljal na potovanja v daljna mesta. Mesto Sivas se je nad tem spodtikalo, toda nihče si ni upal, da bi povzdignil glas proti mogočnemu hodžu. Mulah, dobrodušen in pobožen mož, se ni menil niti za tožbe lastnega sina proti materi. Vsakomur je samo odgovarjal:

«Ali smem svojemu predstojniku storiti kaj hudega? Bog je mogočen in pravičen. Ko bo mera hodževih grehov polna, ga bo udaril z bliskom svoje jeze.»

Sin je najteže prenašal razvrat v očetovi hiši. Prigovarjal je materi, prosil jo je, grozil z maščevanjem nad hodžo, pa vse zastonj. Mati se je prevzela, ker jo je ljubil hodža. Sin je šel k hodži. Prosil je tudi njega, naj vrne mater rodbini; rotil ga je in mu grozil, toda hodža je ukazal služabnikom, naj ga vržejo iz hiše. In ko je mladenič vrgel kamen nanj, da je dal zapreti ter ga je obsodil, da ga bodo vsak dan bičali po podplatih.

«Na božjega služabnika se je predrznill» je prevzemala groza stražnike. Podrli so mladeniča na tla, ga zvezali, mu privzdignili noge in ga šibali po podplatih, tako da cel mesec ali še več ni mogel stopiti na noge.

Mulah je videl, kako njegov sin trpi, toda molčal je in samo molil, da bi Bog kaznoval grešnika.

Prav takrat sem prišel v Sivas. Vse mesto je bilo razgorčeno proti hodži. Ampak hodža je bil mogočen mož, ki se ga je bal sam deželni namestnik. Svetoval sem mladeničevemu očetu, naj se pritoži v Carigrad, toda on tega še slišati ni hotel. Trpel je, se pokorno vozil na izmišljena uradna potovanja, hodža pa se je medtem zabaval z njegovo ženo.

Nekega večera sem poslušal na balkonu hotela «Stambul», kako je hodža pel svoje molitve, ki so se razlegale z visokega minareta po vsem mestu.

Zdajci je molitev utihnila, in na ulicah je nastal velik hrup.

«Hodža je padel z minareta,» so vpili ljudje. «Mrtev je!» Planil sem iz hotela, ki ni bil daleč od džamije. Mnogi ljudje so se tlačile pred njo. Policija si je komaj delala pot. Na tleh je ležal mrtvi hodža z razbito lobanjo.

Nekoliko mladih Turkov je pohitelo na minaret.

«Hodža se je upijanil. Našli smo steklenico, v kateri je ostalo le še malo žganja,» je oznanjal eden izmed mladeničev.

Stari Turki so se kar odvrčali od mrtveca in so zaničljivo pljuvali.

«V pijanosti se je ubil. Allah akbar!»

Okrvavljeno truplo so odnesli v hodževo hišo in ga drugi dan pokopali. Mulah takrat ni bil v mestu. Hodža ga je bil poslal nekam k Erzerumu. Ko se je vrnil, je bilo v Sivasu že spet vse mirno. Novica ga je presenetila. Še bolj pa je bil presenečen, ko je našel doma ženo — krotko in skesano.

Odpustil ji je. Mar ni božja volja, da odpustimo spokornikom?

Pred menoj je potrkal sinu na ramo in rekel zadovoljno:

«Ali nisem vedel, sin, da sam Bog kaznuje grešnika in ga udari z bliskom svoje jeze, ko se napolni mera pregreh?»

Sin je nekaj časa molčal, se vprašujoče oziral na mene, nato pa je tiho rekel:

«Oče, priznavam ti svoj greh. Hodže ni vsemogočni Alah vrgel z minareta, ampak jaz sem mu pomagal, da je telebnil na cesto. Zgrabil sem ga za noge, ko je s svojimi nečistimi usti pel molitev. Da bi sum ne zadel nedolžnih, sem postavil na minaretu v kot na pol prazno steklenico z žganjem...»

Mulah je osupnil, nato pa zaklical:

«Potem, sin, te je sam Bog izbral za svoje orodje, ki naj kaznuje grešnika. Bog je mogočen in moder. On bo z obljubo molčečnosti zaprl usta tukajle temu tujcu, ki je bil s svojim srcem pri nas in ni odobraval hodževih grehov.»

Molče sem prikimal in odšel.

Mulah je postal hodža, njegov sin pa se je javil v vojaško službo.

Posojanje KNJIG

Izposojanje knjig je grda razvada, ki se ne da izkoreniniti. To je nekaj čudnega: ljudje, ki bi od sramu umirali, če bi ne vrnili pet dinarjev vrednega lončka še tisti ali vsaj drugi dan, si puščajo izposojene knjige z mirno vestjo kar leto dni ali pa jih sploh ne vrnejo. Nič ni tako zoprno, kakor posojati knjige. Človek jih čuva kakor oko v glavi, lista po njih skrbno in previdno in ne vem kaj bi storil članu lastne rodbine, ki bi s knjigami grdo počenjal. Srce se mu krči, kadar jih posoja človeku, o katerem ve, da bere najrajši pri jedi. Ničesar si ljudje ne izposojajo s tako mirno vestjo, kakor knjige, in ničesar ne obdržijo pri sebi tako dolgo, kakor knjige.

Težko in včasih skoraj nemogoče je odbiti prošnjo, naj posodimo knjigo. Čudno bi pogledali, če bi se prišla k nam izposoditi kombinežo ali zapestnico žena, ki jo poznamo čisto površno. Toda izposoditi si knjigo, to je stvar, ki se sama ob sebi razume. Odkloniti pa ne morete, če nočete, da bi se pretrgali vsi nadaljnji stiki.

Morda je vzrok tega to, da smatrajo ljudje kupovanje knjig še danes za nekako razkošje. In vendar je vsaka malenkost, ki jo kupimo za lišp, nov pas, dobre nogavice itd. — vse to je dražje kakor povprečna knjiga. Zaponke, pasica itd. se razmeroma kmalu naveličanimo več za nas, medtem ko ostane mo in ga odložimo, nobene vrednosti knjiga vedno enako vredna.

Seveda včasih človek nima ne za knjige ne za lišp. No, v takem primeru se pač lahko zateče v javne knjižnice, kjer za majhno pristojbino lahko vse dobi, kar mu ugaja. Pa recimo, da je knjiga razprodana in je v knjižnici nimajo. Dobro, potem pa si jo v božjem imenu pri znancu izposodimo. Toda zdaj je naša dolžnost, da knjigo takoj dobro zavijemo, si vselej umijemo roke, preden začnemo čitati, in prepovemo vsem aedoraslim članom rodbine, da bi se je dotikali. Razume se tudi, da jo moramo takoj, ko jo preberemo, vrniti in ne čakati, da se nam za to ponudi priložnost. Človek bi mislil, da se samo po sebi razume, da je treba kupiti novo knjigo, ako izposojeno poškodujemo. Pa se vendar zgodi, da vam prinese ponosna mamica izposojeno knjigo nazaj — z od-tisi umazanih prstov in vam vsa žareča oznani, da je to naredil Ivanček, «on je tako živ otrok; saj niste hudi, kajne? To veste, otroci!»

V resnici niste hudi, ampak besni v srcu, pa kaj vam to pomaga! Ne moremo trditi, da bi bili ti izposojevalci nepošteni, bog ve kako zanikrni ljudje itd. Ne, največkrat ravno nasprotno! Zdi se, da vlada nad izposojanjem in nevracanjem knjig neki čar, ki človeka takoj očara in zatemni vse dobre strani njegovega značaja. In zato rajši — knjig ne izposojajte!

*Zjutraj seveda,
posebno pa zvečer:*

Chlorodont-zobna pasta

Detektiv: «Zločinec mi je ušel, toda imam zanesljivo sled.»

«Ali ste vi gospodar te hiše?»

«Da, moja žena je včeraj odpotovala.»

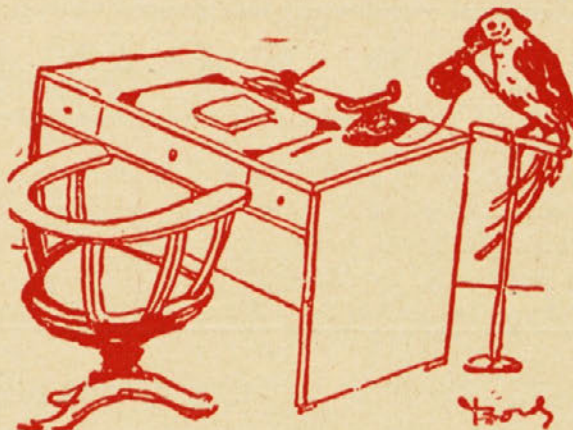
*

Gospod Lešnik, ki se je nedavno oženil, je bil na poslovnem potovanju. Čez teden dni je prejel brzojavko svoje žene: «Hitro se vrni, umiram!»

Gospod Lešnik se je odpeljal s prvim brzovlakom domov. Strašno je bil iznenaden, ko je našel ženo zdravo in veselo.

«Toda, ljubica, kaj pa je bilo? Kako si me mogla tako grozno prestrašiti?» je vprašal.

«Ah, dragec, hotela sem prav za prav brzojaviti... umiram od hrepenenja po tebi!» je odgovorila žena. «Toda morala sem zadnje besede črtati, ker bi bila morala plačati za brzojavko dvojno pristojbino!»

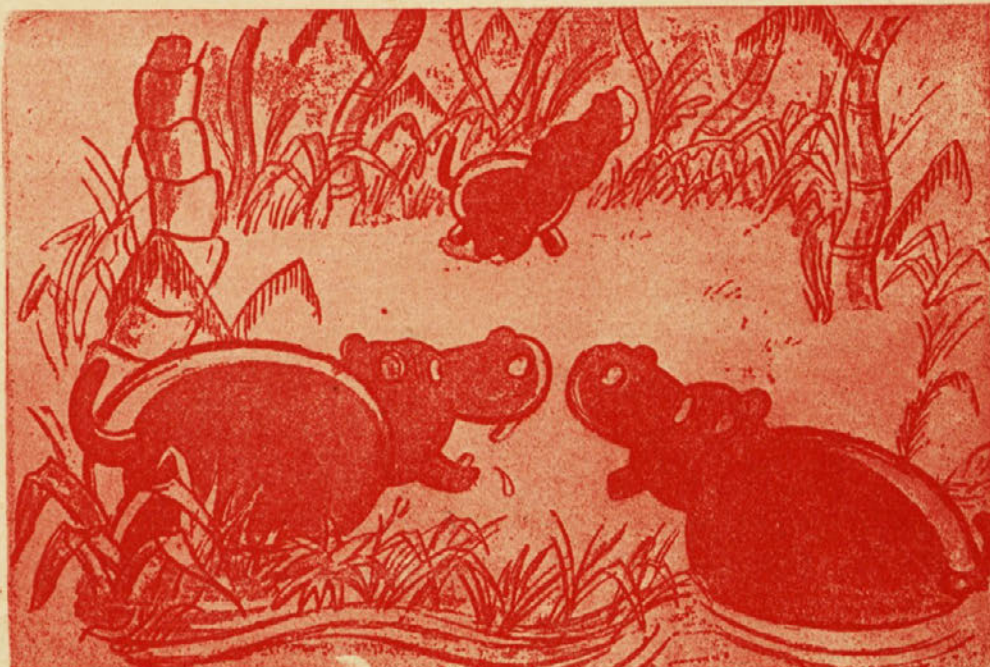

— Da, ljuba ženka, sem tukaj v uradu.

Ali morajo zdrave reči biti tudi prijetne?

Če gre za hrano, potem morajo biti. Do tega zaključka je prišel tudi župnik Kneipp, razmišljajoč o žitni kavi. S svojimi prijatelji je iskal in iskal, dokler se ni našel recept, po katerem

se danes izdeluje sloveča «Kneippova sladna kava». Ta kvaliteta sladna kava se odlikuje po izredno finem okusu, ki vsem ugaja. Jedro «Kneippove» se pretvarja namreč pri izdelovanju v sladni sladkor, ki daje kavi fin okus in vonj.

— Moja soproga se zdaj strašno napihuje. Odkar so jo filmali za kulturni film, si domišlja, da ima sexappeal.

Srečata se dve prijateljici.

«Jaz sem mislila, da si z Ančko sprta.»

«Sem bila, toda včeraj sem se z njo sprizajnila, da bi izvedela, kaj je Minika o meni govorila.»

Brez težav

deluje Darmol. K temu priletnost pri uporabi: nobenega kuhanja čajev, niti požiranja kroglic in ne grenkih soli. Darmol je okusen kakor čokolada. Ne poskušajte z nepreizkušeni preparati, temveč urodite svojo prebavo z dobrim odvajalnim sredstvom

DARMOL

30 LET

*Igrati
„stepe miši“*

*se pravi z slabovidnimi
očmi iti skozi življenje.
Zato raje nosite
takoj očala od*

Lajec

**LJUBLJANA
PASAŽA
NEBOTIČNIKA**

NA POČITNICE V DOMAČE KRAJE

Slovenija je polna letovišč s penzijami v raznih cenah. Tudi v večjih letoviščih, kopališčih in zdraviliščih s prvovrstnimi hoteli dobite penzijo po nizki ceni.

V manjših krajih je dnevna penzija Din 35.— do 60.—, v ostalih Din 60.— do 80.—, komfortne penzije od Din 80.— dalje.

Vabite na počitnice v Slovenijo svoje znance in prijatelje iz vse države.

LETOVIŠČA:

Brežice, občina	Krško ob Savi, TPD, KOTO	Oplodnica, TPD	Št. Jernej, TPD
Celje, TPD, Putnik	Litija, občina	Pianina pri Sevnici, občina	Trebnje, TPD
Češnjica, TPD	Ljubljana, Putnik	Poljčane, občina	Trojane, občina
Črna, TPD	Ljutomer, TPD	Preddvor, TPD, KOTO	Tržič, KOTO
Črnomelj, SPD	Marenberg, občina	Prevalje, SPD	Višnja gora, TPD
Dravograd, TPD	Maribor, Putnik	Pluj, TPD, Putnik	Vitanje, TPD
Fala, TPD	Metlika, TPD	Sevnica ob Savi, TPD	Vrhnika, TPD
Gornja Radgona, TPD	Mežica, SPD	Slovenjgradec, SPD	Vuhred, TPD
Guštanj, TPD	Moravče, TPD	Slovenska Bistrica, TPD	Zagorje ob Savi, TPD
Jesenice, TPD	Mozirje, TPD	Slovenske Konjice, občina	Zalec, TPD
Kočevje, KOTO	Murska Sobota, TPD	Sv. Pavel pri Preboldu, TPD	Žiri, KOTO
Kenjice, občina	Muta, občina	Škofja Loka, TPD	Žužemberk, TPD
Kastanjevica, TPD	Novo mesto, TPD, KOTO	Šoštanj, SPD	

Točne podatke in prospekte Vam pošljejo označene organizacije ali občine in **PUTNIK**.

KOPALIŠČA IN ALPINSKO-KLIMATIČNI KRAJI:

Aleksandrov dom v Logarski dolini (757 m)	Kopa, Koča pod Kopo (1377 m)	Poljane nad Škofjo Loko, TPD
Aljažev dom (1015 m)	Kranj, TPD, Putnik	Polževo, TPD Višnja gora
Beauje, TPD	Kranjska gora, TPD	Radovljica, TPD
Bled, Zdraviliška komisija, Putnik	Krvavec, Dom na Krvavcu (1700 m)	Rateče-Planica, TPD
Bogatin, Koča pod Bogatinom (1513 m)	Lisca (947 m)	Ribnica na Pohorju, TPD
Bohinj, TPD	Ljubno, TPD	Ruška koča (1249 m)
Davje-Mojstrana, TPD	Lobnica (950 m)	Selca, TPD Češnjica
Fram, TPD	Loaarska dolina, SPD Celje	Solčava, TPD
Gorje pri Bledu, TPD	Luče, TPD	Sorica, TPD
Gorenja vas nad Škofjo Loko, TPD	Mariborska koča (1080 m)	Staničeva koča (2332 m)
Gornji grad, TPD	Mrzlica, Dom na Mrzlici (1119 m)	Sv. Lovrenc na Pohorju, TPD
Gozd-Martuljek, TPD Kranjska gora	Otoče, TPD	Sv. Planina pri Trbovljah (985 m)
Jezerko, KOTO	Pesek, Koča na Pesku (1382 m)	Trilavsko jezero, Koča pri Triglavskih jezerih (1658 m)
Kamnik, TPD	Planina-Sv. Križ, TPD	Uskovnica, Dom na Uskovnici (1200 m)
Kamniška Bistrica, SPD Ljubljana	Plešivec, Dom na Plešivcu (1696 m)	Voael, Dom na Voalu (1540 m)
Kofce, Dom na Kofcah (1500 m)	Podkoren, TPD Kranjska gora	Valvazorjev dom (1180 m)
Komna, Dom SPD na Komni (1520 m)	Pohorski dom (1050 m)	Zirovnica, TPD
	Pokljuka (1300 m)	

Točne podatke in prospekte Vam pošljejo označene organizacije ali občine in **PUTNIK**.

ZDRAVILIŠČA:

Čateške toplice	Dolenjske toplice	Medijske toplice	Rimski vrelec	Slatina Radenci
Dobrna	Laško	Rimske toplice	Roznaška Slatina	Šmarješke toplice

Točne podatke in prospekte Vam pošljejo uprave zdravilišč in **PUTNIK**.

Kratice: TPD = Tujskoprometno društvo - KOTO = Krajevni občinski turistični odbor - SPD = Slovensko planinsko društvo

Pred potovanjem se obrnite na najbližjo biljetarno društva

Tujskoprometna zveza
zastopstvo Putnik

PUTNIK

Tujskoprometna zveza
zastopstvo Putnik

LJUBLJANA, TYRŠEVA CESTA 11

MARIBOR-TRG SVOBODE-GRAD